

ვისას გიყვარს, გაყვებით!

ანუ

გასაფუჭებელი კიდევ ბევრია

27 აპრილს წინასაარჩევნო მეტი-რობის როლში შეჭრილმა უგულავამ ხელი ყასბის ნაჯახს წამოავლო და ტელეკამერების წინ ხორცის დაჩეხვა დაიწყო, მერე თონეში ჩაეყუდა და პური გამოაცხო...

გიგი უგულავა — ყასაბი, ხაბაზი, ნოქარი, პორტიე, მედიკამენტების დამფასოებელი... ამ სიის გაგრძელება დაუსრულებლად შეიძლება. ყველაფერი კი 2008 წლის აგვისტოს ომის დროს მისთვის ჯარის სარდლობის ჩაბარებით დაიწყო... არადა, პური მეპურემ უნდა გამოაცხოს და, რაც უფრო ხშირად მოინდომებს გიგი სარდლობას, ყასბობას ან ხაბაზობას, მით უფრო გახშირდება კონვულსიები, ასე რომ აძაგდაგებს იმას, რაც ქართული სახელმწიფოსგან დარჩა.

„ნაცმოძრაობის“ ლოზუნგი „გასაკე-

თებელი კიდევ ბევრია“ ხალხმა ათასნაირად შეცვალა, მაგრამ მათგან ყველაზე აქტუალურია „გასაფუჭებელი კიდევ ბევრია“. ამ შემთხვევაში გიგი უგულავა, გორში სახელმძღვანელო მხედართმთავარ სააკაშვილთან ერთად გამფუჭებელთა, ანუ ქართული სახელმწიფოებრიობის დამაქცევართა კრებითი სახელია.

ქვეყანაში, სადაც თავის საქმეს ხელისუფლების არც ერთი წარმომადგენელი არ აკეთებს, ხალხს ოპტიმიზმის საფუძველიც არ აქვს. თუმცა „ნაცების“ მეხოტბეები ჯერ კიდევ მოიძებნებიან და, თუკი ჟანა დ'არკის სიტყვების ინტერპრეტაციას მოვახდენთ, ხაბაზად, ყასბად, მთავარსარდლად სააკაშვილი, გიგი და მისთანანი „ვისაც გინდათ, გაჰყევით!“, მათ კიდევ ბერი დარჩათ გასაფუჭებელი...

6 ბაჟუაშვილას ხეივანით აგებული სასლაზი ჩამოიშლება

7 კალაუზის რეაბილიტაციით ბოქარიას ოჯახმა იხიარა

ზურაბ გაგნიძე: ალასანიას ამერიკული **11** ექსპერიმენტის მქაფრი სუნი ასდის

მამა გიორგი სხირტლაძე: მართლმადიდებლობასთან ასეთი მზაკვრული ბრძოლა **15** არასოდეს ყოფილა

ჰამლეტ ჭიბაშვილი: საქართველოს დღევანდელ ქართულმა ეკლესიამ **17** მოაღწეინა

ლალი აფციაური: რუსთაის კოლონიაში **20** პატიმარ ქალებს სასტიკად ანაგებენ

შიშვილოვა ლატვიურად — 29 მსოფლიო ბანკის ახალი ექსპერიმენტი

«ვლადიმერ ვასანიას საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ»

18 პოლიტაპტიმარ-აპადემიკოს ვლადიმერ ვასანიას სარჩელი საქონსტიტუციო სასამართლოში

«VINCIT OMNIA VERITAS»
 «ქვეყნივესა ყველაფერზე იმარჯვებს»

«ნიჭიერის» გამარჯვებული უკვე გარკვეულია

ანი ხანალიანი პროექტს «მოიგებს»

5

ბეჟუაშვილის სეპარატისტული პოლიტიკის სსს-ის შესაძლო ჩამოშორებას

„საკავშირის მოლაპარაკებები“ ნოდარ ზუბურაძის ინიციატივით, რომელმაც ციხეს ჯერ კიდევ შევარდნაძის ხელისუფლების დროს გადაარჩინა, დღემდე იცავს. მაშინ, პარლამენტარ ბეჟუაშვილის „საქგაზის“ ხელმძღვანელობის დროს, 1 400 000 ლარის ოდენობით გადასახადისთვის თავის არიდების ფაქტზე პროკურატურამ საქმე აღძრა და საკანონმდებლო ორგანოს ბეჟუაშვილისთვის ინიციატივის მოხსნის შუამდგომლობითაც მიმართა, თუმცა პროკურატურას შუამდგომლობაზე უარი უთხრეს, რაც, ფაქტობრივად, ბეჟუაშვილის დიდი ბიზნესის დასაბამი გახდა. მას შემდეგ ბეჟუაშვილი სამართალდაცველებს აღარ შეუწუხებიათ, თუმცა მას ბრალს არაერთ დანაშაულში სდებენ.

გარდა მითვისებული მილიონებისა და წართმეული ქონებისა, ბეჟუაშვილის ბრალდებების რიცხვს შესაძლოა კიდევ ერთი დაემატოს. „ნიდას“ წარმოების დირექტორის განცხადებით, ცემენტი, რომელსაც ბეჟუაშვილის ქარხნები აწარმოებენ რკინა-ბეტონის კონსტრუქციის უზარადად და ერთ მშენებელს, შესაძლოა, ახლაშენებული ფემენებელური სახლები თავზე დაგვემოს.

გიორგი გუბაშვილი, ლეიბორისტული პარტიის ერთ-ერთი ლიდერი:

„საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი“, ჰოლდინგი, რომელიც შედის „ფერო“, „ჭაბა-თურმანგანუმი“, ტყეების მფლობელები, ტელევიზიები, „კასპიციმენტი“, „რუსთაველი-მენტი“ (რომელიც ერთი ბრენდის ქვეშ მოქცევა), ოფიცერთა სახლი და კიდევ მრავალი ობიექტი, რომელიც დაფარულია და ოპორტუნული ზონაშია და რეგისტრირებული, ბეჟუაშვილს ეკუთვნის. ეს საკმაოდ სერიოზული ჯგუფია, რომელიც უამრავ რესურსს აკონტროლებს და ქვეყნისთვის საკმაოდ საშიშია.

როგორ და რა გზებით მოხდა მათ ხელში ეს რესურსი?

— სააკაშვილის გზით, ისინი სააკაშვილის მთავარი სპონსორები არიან. — თქვენ ქვანახშირის საბადოში მომხდარ ტრაგედიაში ბეჟუაშვილები დადანაშაულდით. კერძოდ, რაში მდგომარეობს მათი ბრალეულობა?

— ქვანახშირის საბადო, როგორც ქვეყნის სხვა დანარჩენი სიმდიდრეები, საქართველოს „ინდუსტრიულ ჯგუფს“ ეკუთვნის, რომელიც ძველი ბეჟუაშვილების საკუთრებას წარმოადგენს.

იმის გამო, რომ ტყეების ქვანახშირის საბადოში მეთაურობდა ბეჟუაშვილი, რომელიც ვეტერინარულ სამსახურში იმყოფებოდა, „იუსაიდმა“ 450 ათასი დოლარი გამოყო, რომ მეთაური დაკავშირებით ტექნოლოგიური უსაფრთხოების მექანიზმები დანერგულიყო, რაც არ შესრულებულა და ეს თანხები, როგორც ჩანს, ბეჟუაშვილების ჯიბეებში წავიდა. ტრაგედია, რომელიც ტყეების ქვანახშირის საბადოში დატრიალდა, და რომელიც ადამიანის სიცოცხლის შეწირვა, სწორედ იმის გამო მოხდა, რომ უსაფრთხოების ზომები არ იყო გათვალისწინებული და ეს ტექნოლოგიები არ იყო დანერგული,

ოთარ დოლიძე: დანაშაულები, როგორც ბეჟუაშვილი იყენებდა, არაბურის კორპორაციის იწვევს

რატომ აღსაშუალებია სააკაშვილის პოლიტიკა და რატომ ბეჟუაშვილს ბიზნესის დატოვება?

„ეს ცვლილება კანონში საგანგებოდ იმისთვის შეიტანეს, რომ სხვაგვარად „კასპიციმენტის“ ხელში ჩაგდება შეუძლებელი იყო. ამგვარად ძალადობრივი გზით შეუძლიათ მოქალაქეებს კუთვნილი აქციები ჩამოართვეთ, რაც კონსტიტუციის ენინააღმდეგება, — აცხადებს გიორგი გუბაშვილი. — მათ ქართული წარმოება შეწყვიტეს და საერთო ოფისები სომხეთში გადაიტანეს. ამ ბრენდით დღეს სომხური ცემენტი გამოდის და საქართველოში იქიდან შემოდის.“

ბეჟუაშვილ-ბენდუქიძის ტანდემს შს „ნიდას“ დირექტორი ოთარ დოლიძე უამრავ კანონდარღვევაში ადანაშაულებს. მან საჩივრით ევროსამართლოსაც კი მიმართა, თუმცა დღემდე ვერ ახერხებს ბენდუქიძისა და ბეჟუაშვილების მიერ წართმეული წარმოების დაბრუნებასა და აბრუნებას.

ოთარ დოლიძე, შს „ნიდას“ დირექტორი: — ყოფილ საბჭოთა კავშირში ნიდას წარმოება არსად არ ხდებოდა. ეს ტექნო-

ლოგიადარღვეული ნიდეზია და ჩემი გამოგონება იყო, სააკაშვილი პატენტის მივიღე და ნიდას წარმოება ავამუშავე საბჭოთა კავშირში. პირველი კოოპერატივი ვიყავი. ჩემმა გამოგონებამ ცემენტის ქარხნები აამუშავა, ყველაფერი ისე ავანყვე, რომ ნიდასი საუკეთესო ცემენტის მისაღებად გამოდგა. მეტალურგიული კომბინატის დირექტორი გურამ ქაშაყაშვილი ცდილობდა, როგორმე თავისთან წავეყვანე, მაგრამ მე უარი ვუთხარი, რადგან დამოუკიდებლად ყოფნა მინდოდა. ამის გამო გადაწყვიტა და ჩემს წინააღმდეგ ბრძოლა დაიწყო. მაგრამ შევარდნაძის პრეზიდენტობის დროს არავის გაუწერებია, მხოლოდ ხელს მიმლიდნენ.

საკაშვილთან და მის ოჯახთან კარგი ურთიერთობა მქონდა, მისი ძმის საადვოკატო ფირმა მემსახურებოდა. მიშასაც შევხვდი და მიხარა, ვიცო, რომ გზავდა, მუშაობაში ხელს გიშლიან, ხელი-სუფლებში ჩემი მოსვლის შემდეგ ყველაფერში დაგეხმარები. მთელი ოჯახი მხარს მას ვუჭერ-

დით და როგორც შეგვეძლოს, ვეხმარებოდით, მაგრამ მისი გაბრუნების შემდეგ ყველაფერი პირიქით მოხდა.

2004 წლის 18 მაისს ჩემთან დათო ბეჟუაშვილი ჩემს შვილიშვილთან ერთად მოვიდა და მიხარა: ცუდად არის საქმე, მიბრძანეს, რომ დოლიძე უნდა ჩავძიროთო.

— თუმცა, როგორც ვიცით, თქვენი წარმოების გაჩერება თავად ბეჟუაშვილის ინიციატივით შედგა...

— დიახ, თავიდან ბეჟუაშვილი ამას ჩუმად აკეთებდა, ღიად მერე გამოჩნდა. მან ყველაფერი გააკეთა იმისთვის, რომ ამ საკითხში ჩარეულიყო და ჩემი ნიდას გამოგონება მიეტაცებინა. შემდეგ მას ბენდუქიძეც შეუერთდა და ნიდასის ხელში ჩაგდება ერთობლივი ძალებით მოახერხეს. მე იქიდან გამომაძევეს, ანუ ეს სიბინძურე ბეჟუაშვილებმა წამოიწყეს და ბენდუქიძემ დაასრულა.

დღემდე მიმდინარეობს სამართლო პროცესები, მაგრამ ამ ქვეყანაში სასამართლო საერთოდ არ არსებობს. 1994 წლიდან „ნიდას“ მესაკუთრე ვარ, მაგრამ ყველა-

ფერს აკეთებენ იმისთვის, რომ წამართვან. ახლა წარმოება შეჩერებულია და იქაურთა იძარცვება. პროცესი ევროსამართლოშიც მოვიგე, მაგრამ ამათ ყალბი ცნობები მიანოდეს, თითქოსდა იქ სხე ვმუშაობ და (რეალურად მუშაობის უფლება მომიცეს), ამიტომ, რადგან ადამიანის უფლებები არ ირღვევა და მუშაობის უფლება ისევ მქონდა სამართლომ საკითხი განუხილველად დატოვა.

— დღეს ძალიან ხშირია ახალმშენებელ მშენებლის ჩამოგრევის შემთხვევები. თქვენ აცხადებთ, რომ ნიდას წარმოება მხოლოდ თქვენ შეგიძლიათ. გამოდის, რომ სახლები უზარისხო ცემენტით შენდება და ერთ დღეს შეიძლება ყველა მათგანი ჩამოშორდეს?

— რა თქმა უნდა, დანაშაულები, რომელსაც ბეჟუაშვილები იყენებენ არმატურის კოროზიის ინვესტორებს და მდგრადობა დაბალია. ჩემი გამოგონების გარეშე შექმნილი პროდუქტი, რა თქმა უნდა, საშიშია, მათ არ აქვთ ამ დანაშაულის შექმნის არც უფლება და არც სტანდარტი, რომ უჩეკუთრე ვარ, მაგრამ ყველა-

ამჟამად

აღმასრულებლებს აღუსრულეს

მთავრობამ გადაწყვიტა, აღმასრულებლები ისე გაამწაროს, რომ რაც არ აქვთ აღსასრულებელი, ისიც აღასრულებინოს. იუსტიციის მინისტრმა ბრძანა, კერძო აღმასრულებლები თანამედროვე ტექნოლოგიებს უნდა ეზიარონ და საქმეები ელექტრონულ პროგრამაში აწარმოონ. ამ პროგრამის სამინისტროშიც შესწავლა, რა თქმა უნდა, სავალდებულოა. სწავლაში რამდენს გადაახდებინებენ, არ გვითხრეს, მაგრამ პროგრამის მოხმარებისთვის წელიწადში 500-500 ლარი ექნება მთავრობისთვის ჩასატოვლები.

აპენაპულატი და ვერ ბავივია

მართალია, ჩვენ ვერ ვგრძნობთ, მაგრამ ჩვენი ეკონომიკა ყველის. საქართველოს საგარეო სავაჭრო ბრუნვამ დსო-ის ქვეყნებთან იანვარ-მარტში 2009 წლის ანალოგიური პერიოდის მაჩვენებელთან შედარებით 17%-ით მოიმატა და 429 მილიონი აშშ დოლარი შეადგინა, საერთო საგარეო სავაჭრო ბრუნვა კი 15%-ით გაიზარდა და 1.354 მილიარდს გაუტოლდა. უარყოფითმა სავაჭრო ბალანსმა 681 მილიონი შეადგინა, რაც გასული წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით 9 პროცენტით ნაკლებია.

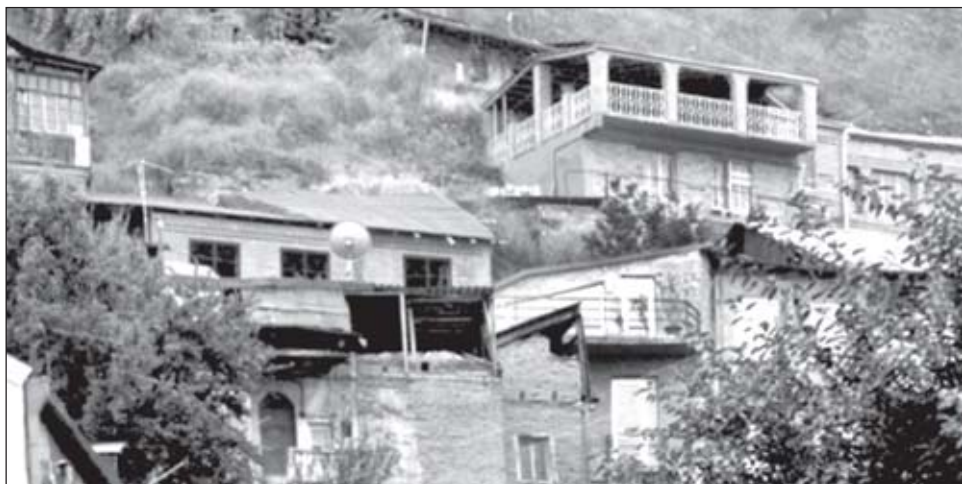

დასაქმების სენტი „პოლიტიკა“

პოლიტიკური გაერთიანებებიდან მიღებული მონაცემების მიხედვით, საქართველოს მოქალაქეების დაახლოებით 10 პროცენტს პოლიტიკური საქმიანობით არის დაკავებული. ამ რაოდენობაში არ იგულისხმებიან პარტიების აქტიური მხარდამჭერები, რომლებიც, როგორც თავად პარტიები ამაცხობენ, ნევრებზე ბევრად უფრო მეტნი ყოფილან. ასე რომ, საქართველოში ყველაზე დიდი დასაქმების სააგენტო პოლიტიკაა. სამუშაო ადგილები შეზღუდული არ არის, ხელფასი — გამოუმავლები.

კალაუზის რეაბილიტაციით ბიზნესი ბოკერიას ოჯახს იხეირა

„ნაციონალური მოძრაობის“ იდეოლოგი გიგა ბოკერია ახალ სკანდალში ეხვევა. მისი ოჯახური ბიზნესებიდან მიღებულ თანხებს, როგორც ჩანს, მხოლოდ მეპატრონეებისა და „ნაციონალური მოძრაობის“ ყულაბაში ყრიან, მათი მადა კი იმდენად დიდია, რომ მუშებს ხელფასსაც არ უხდის. საერთოდ, სამშენებლო ბიზნესზე რომ ხელისუფლებამ მონოპოლია აიღო, ამის თაობაზე „საქართველო და მსოფლიო“ გასულ ნომერშიც ვწერდით. ბოკერიას ქალაქის მერი, ცხადია, ძალიან სწყალობს და ტენდერებშიც უკონკურსოდ იმარჯვებს. ამიტომაც თბილისის მასშტაბით თითქმის ყველა დიდი პროექტის მშენებლობისთვის გამოცხადებულ ტენდერში მწვანე შუქი ბოკერიას ცოლისდის ფირმას აუნთეს.

«არტ-იქსის» ბიზნესი და «გადაგდაული» თანამშრომლები

პროექტ „ვარსკვლავების აკადემიის“ ტრაგედიაზე ვწერდით ერთი წელი გავიდა. მოგეხსენებათ, ამ ტრაგედიას ორი ადამიანის სიცოცხლე შეეწირა. გარდაცვლილი ნიკა გელაშვილის ოჯახმა ბევრი იბრძოლა შვილის გარდაცვალებაში ბრალეული პირების დასასჯელად, თუმცა ვერაფერს მაინც, რადგან ამ კომპანიის დირექტორი, გიგა ბოკერიას ცოლის და — რუსუდან ჩერგოლეიშვილია, რომელსაც გელაშვილის ოჯახი მთავარ დამნაშავედ მიიჩნევს. ხოლო კომპანიის დამფუძნებელი, ექს-თავდაპირველი მინისტრის — დავით კეზერაშვილის მეუღლე სოფო ჩიქოვანი გახლავთ.

მუშებს ზეპირი ხელშეკრულებები გაუფორმა. ეს მოტყუებული ადამიანები, რამდენიმე თვეა, თავიანთ გასამრჯელოს უშედეგოდ ელოდებიან. სასამართლო დავის შემთხვევაშიც, სამწუხაროდ, ნაკლებსავარაუდოა, რომ მათი უფლებები დაცული იქნება და განუღებელი შრომისთვის ანაზღაურებას მიიღებენ, რადგან დღევანდელი კანონმდებლობა დაქირავებულთა ინტერესებს არ იცავს.

„არტ-იქსი“ და მსგავსი კომპანიები კორუფციული სქემების ხელისუფლების ნათელი მაგალითია. როცა სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დაფინანსებული საკმაოდ ძვირადღირებული პროექტების განხორციელებისთვის ტენდერები საერთოდ არ ტარდება ან მათ რატომღაც მხოლოდ ის კომპანიები იგებენ, რომელთა უკანაც ხელისუფლების მაღალჩინოსნები დგანან. დედაქალაქის მერი ციცი უგულავა ამ კორუფციული სქემების ავტორი თუ არა უშუალოდ მონაწილეა. იგი ვერ აიცილებს პასუხისმგებლობას იმაზე, რაც დღეს თბილისში ხდება, როცა ტენდერში გამარჯვება, ნებართვის მიღება, ბიზნესსაქმიანობა, სოციალური და სხვა დახმარებებით სარგებლობა მხოლოდ ხელისუფლებასთან დაახლოებული მცირე ნაწილისთვისაა ხელმისაწვდომი, ხოლო უბრალო მოქალაქეები ყოველდღიურ პრობლემებსა და ბარიერებს აწყდებიან და მათთან თანაბარ პირობებში არ არიან.

მანანა ნაჭყებია „ვარსკვლავების აკადემიაში“ მომხდარი ტრაგედიაზე გაიხსენა და აღნიშნა, რომ ამ კომპანიას, რომლის დამფუძნებელია დავით კეზერაშვილის მეუღლე სოფო ჩიქოვანი, დირექტორი კი — გიგა ბოკერიას ცოლის და, რუსუდან ჩერგოლეიშვილი, სარეკონსტრუქციო სამუშაოების ნარმოვებაზე მერიის ნებართვა არ გააჩნდა. მაშინ გამოძიებამ ყველაფერი გააკეთა იმისთვის, რომ „არტ-იქსის“ ხელმძღვანელებს ნებართვა მიეცათ და აღნიშნულ მშენებლობაზე ტენდერის და უშუალოდ სამშენებლო სამუშაოების ნარმოვებასთან დაკავშირებული მასალების მიწოდება სთხოვა. მერიას ამავე მოთხოვნით ცოტა ხნის წინ დეპუტატმა გიგა ცაგარეიშვილმა მიმართა, თუმცა პასუხი არ მიუღია, რადგან მერიას ასეთი ტენდერები და მშენებლობები მკაცრად გასაიდუმლოებული აქვს.

„არტ-იქსის“ საქმიანობა ამით არ შემოიფარგლება. მისთვის აღმაშენებლის გამზირზე 35 მუშის რეკონსტრუქციის რაზმები

ბიანო. ეს საკმაოდ დიდი პროექტია და, ცხადია, საკმაოდ სოლიდური თანხებსაც უკავშირდება, რადგან პროექტი არამარტო შენობების რესტავრაცია-რეკონსტრუქციას, არამედ გაყვანილობების შეცვლასაც ითვალისწინებს და შესრულებული სამუშაოები თურმე რამდენიმე ეტაპად ბარდება მერიას. კალაუზის რეაბილიტაციის კომპანია „არტ-იქსის“ მოუხდენია. თბილისის მერიამ ამ პროექტს ასე აღწერდა:

„პროექტის ფარგლებში, გამარჯვებითი და სარეაბილიტაციო სამუშაოები ქვემო კალაუზაში არსებულ 30-მდე საცხოვრებელ სახლს რეაბილიტაცია, უძველესი ნაგებობების სახურავები საუკეთესო ხარისხის თუნუქითა და კრამიტით გადაიხურება. ეზოები ძველი თბილისისთვის დამახასიათებელი აგურის ღობით შემოფარგლება. გაკეთდება დია, შემინული აივნები. კალაუზაში მთლიანად გამოიცილება წყალსადენისა და კანალიზაციის მიწები, ასევე სანიტარული ქსელები. დამონტაჟდება ახალი გარე განათების ბოძები. რაც მთავარია, კალაუზაში ძველ იერსახეს შე-

ინარჩუნებს. მოსახლეობას კი ცხოვრების უკეთესი პირობები შეექმნება. თითოეულ ეზოში მინისქვეშა კომუნიკაციები გამოიცილება. კალაუზის რეკონსტრუქცია-რეაბილიტაციის პროექტის თანხებს დედაქალაქის მთავრობა დაფარავს.

რა თქმა უნდა, გასაიდუმლოებულია, რა დაჯდა ეს სამუშაოები, თუმცა ეჭვი, ალბათ, არავის ეპარება, რომ ბოკერიას ოჯახმა კარგად იხეირა.

მოკლედ, ბოკერიას ოჯახურ ბიზნესს ტენდერების მოგება არ უჭირს. თუმცა მათი საქმიანობა მხოლოდ „არტ-იქსით“ არ შემოიფარგლება მამამისი, ლევან ბოკერიას კომპანია „არტ-სტუდიის“ მთავარი არქიტექტორია. არცთუ დიდი ხნის წინათ გრამჩამნერი სტუდიის თანამშრომლებს ამ კომპანიასთან სერიოზული პრეტენზიები ჰქონდათ. რადგან ვაჟაფშაველას ქ. №71-ში მდებარე მსოფლიო მნიშვნელობის თბილისის გრამჩამნერი სტუდია, ამ კომპანიამ შეისყიდა და იქ საცხოვრებელი კორპუსების მშენებლობა წამოიწყო.

გრამჩამნერი სტუდიის თანამშრომლების განცხადებით, მსოფლიოში სულ 4 ასეთი

სტუდია იყო, საბჭოთა კავშირის მასშტაბით კი ასეთი სტუდია მხოლოდ საქართველოში არსებობდა. მის შესაძენად ისრაელიდან გიორგი უბირია ჩამოვიდა და კულტურის სამინისტროს განცხადებით მიმართა, რომ სტუდიის შექმნისა და განახლების უფლება მიეცათ, მაგრამ უარი მიიღო, რადგან ამ ტერიტორიით ბოკერიას მამის ფირმა „არტ-სტუდია“ იყო დაინტერესებული.

მუსიკატომცოდნე იუნონა ავაქიძემ 15 ადამიანის ხელმოწერილი განცხადებით თითქმის ყველა ინსტანცია მოიარა, თუმცა მიუხედავად იმისა, რომ კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს, აღნიშნული სტუდია ძველთა დაცვის ნუსხაში ჰყავდა შეტანილი, მაინც გაიყიდა. როგორც თანამშრომლები აცხადებენ ერთ-ერთი აქციონერი, აქციათა 20%-ის მფლობელი დეალიზილი სტუდიის გასხვისებას სასტიკად ეწინააღმდეგებოდა და სწორედ ამ ბრძოლას შეენარა. დეალიზილი იუნონა ნილი კი დამოუკიდებელი პრექტის თანხებს დედაქალაქის მთავრობა დაფარავს.

ამ სტუდიით დაინტერესება მისმა ადგილმდებარეობამ განაპირობა. გრამჩამნერ სტუდიას 1 ჰექტარი მიწა ეკავა და აქ 4000 კვ.მ ფართობის ორი შენობა იდგა.

ბოკერიების ბიზნესინტერესები ამითაც არ სრულდება. ახლანდელ მისმა მეუღლემ თამარ ჩერგოლეიშვილმა ძაღლები მედია სივრცეში მოსიწვია და 15 მარტიდან ახალ-ჟურნალს, „ტაბულას“ უშვებს. ჟურნალი გამოსული არ იყო სახელმწიფო მოხელეებს მის ყიდვას რომ ავადებულენდნენ.

ჟურნალს თურმე სამოქალაქო განათლების ფონდი გამოცემს და „კემარჯვენე ლიბერტარიანული მსოფლმხედველობის ბიზნესმენთა მხარდაჭერით გამოიცემა“. „ტაბულას“ სარედაქციო ნერილში ნათქვამია: „ჟურნალის მიზანია, მკითხველს დაეხმაროს ქართული და საერთაშორისო პოლიტიკის მამოძრავებელი ძალებისა და იდეების უკეთ გაგებაში. „ტაბულა“ არა მხოლოდ მიმოიხილავს, თუ რა ხდება საქართველოში და მსოფლიოში, არამედ შეეცდება, გავლენა იქონიოს მიმდინარე პროცესებზე, იქცეს იმ რეფორმების კატალიზატორად, რომლებიც განამტკიცებენ სამოქალაქო ეკონომიკურ და ეროვნულ თავისუფლებას.“

კახა ბენდუქიძის, ლევან რამიშვილისა და სხვათა ავტორობით შექმნილ სტატიებს თუ რა გავლენის მოხდენა შეუძლია მიმდინარე პროცესებზე, ალბათ, ძნელი მისახვედრი არ უნდა იყოს. მოკლედ, ერთი რამის თქმა შეიძლება: ეს ბიჭი ცხოვრებას ეკონომიურად უყურებს, როგორც გარეგნულად ჩანს.

გვერდები მოამზადა სოფო გალაშვილმა

ბოკერიას ოჯახს ბიზნეს ტენდერების მოგება არ უჭირს

მსოფლიო მნიშვნელობის თბილისის გრამჩამნერი სტუდია ლევან ბოკერიას კომპანიამ შეისყიდა და იქ საცხოვრებელი კორპუსების მშენებლობა წამოიწყო

«ნიჭიერის» გაგზიყარული უკვე გარკვეულია

ანი ხანალიანი პროექტს «მოიგებს»

ეს წლებია, საქართველოში სხვადასხვა სატელევიზიო პროექტების ბუმი. უმეტესად მაყურებელი ხედება, რომ მისი ობიექტური არჩევანი იკარგება და გამარჯვებულს გამოვლენა სულ სხვა ფაქტორებით ხდება. ყველა იმ პროექტში, რომელიც პოპულარული იყო ჩვენში («ჯეობარი», «ვარსკვლავების აკადემია», «ჯეოსტარი»), გამარჯვებული აფხაზეთიდან ან ცხინვალის დედაქალაქიდან ხდებოდა. ხალხს ეცოდება ეს «უპატრონო» მონაწილეები თუ ქვეყნის პოლიტიკა ასეთი? ფაქტი კი ისაა, რომ დეა ადამიას, დიტო ლაგვილავას, ირაკლი მარხულიას, თინა ჭულუხიას და სხვათა მსგავსად, ანა ხანალიანი იქნება კიდევ ერთი კონკურსანტი, რომელიც მორიგ სატელევიზიო პროექტს «მოიგებს».

ტელეპროექტი «ნიჭიერი» «რუსთავი 2»-ის ეთერში 1 თებერვლიდან გადის. პროექტის შესარჩევ ტურში ბევრმა კონკურსანტმა მიიღო მონაწილეობა. მათგან უიუმრემ ბევრი ნიჭიერი, ბევრიც უნიჭო შეარჩია, მაგრამ დაგვარწმუნეს, რომ ხალხის გახალისება გამოსდით ამ ადამიანებს და ნახევარფინალში კიდევ ერთხელ ვიხილეთ «ამომავალი ვარსკვლავი» ირაკლი ძამუკაშვილი, მომავლის «პიტი» — «მარტე ღიმილი». თუმცა პროექტს მეორე მხარესაც ვერ დაუკარგავთ. მარამ კახელიშვილი, გულნაზი გოლეტიანი, ანი ხანალიანი — ეს იმ ნიჭიერი კონკურსანტების არასრული ჩამონათვალია, რომლებიც ფინალში გავიდნენ.

უკვე გავრცელებული ინფორმაციით, «ნიჭიერს» გამარჯვებული უკვე ჰყავს — პატარა ანი ხანალიანი და ფინალი მხოლოდ და მხოლოდ ამის «გაპარავება» იქნება. ხანალიანი რომ გაიმარჯვებს, ამაზე თავდაპირველად თელისის მთავარ ფორუმზე — forum.ge-ზე ალაპარაკდნენ. ინფორმაციის ავტორს დაუკავშირდი და ვთხოვე ჩემი რესპონდენტი ყოფილიყო. მან საკუთარი ვინაობის გამხელისგან თავი შეიკავა, მაგრამ დეტალურად გვიამბო იმ საუბრის შინაარსი, რომელიც მასა და ერთ «ცნობილ» ქართველ მომღერალს შორის გაიმართა.

— ავთო მაგარია, მაგრამ ასაკი საპენსიო აქვს, სამწუხაროდ.
— ჰო, მეც მაგას გუებნები. ანი ხანალიანი გაიმარჯვებს, — გაბრწყინებული სახით მეუბნება.
— და... მაინც და მაინც ანი ხანალიანი? გამორჩეულად ნიჭიერია, ერთ-ერთი ფავორიტი, მაგრამ...
— არ თქვა ახლა მარი კახელიშვილი. ახლოს ვერ მოვა ანი ხანალიანთან.
— გემოვნების საკითხი კი არის, მაგრამ მარის გაცდობით ძლიერი ტემპრი აქვს, ფართო დიპაზონი, პალიტრა, პლასტიკა. არტისტიზმით და ემოციურობით კახელიშვილი ბუნებრივად იპყრობს ყურადღებას. მარი ძალიან ქარიზმატულია და ეს «ვარსკვლავისთვის» ნიჭზე მნიშვნელოვანია. მე მარის ვგულშემატკივრობ.

შეიძლება იფიქროს პიარ-კამპანიის საბაზით. მაგრამ ერთი საათის შემდეგ, უკან რომ გამოვიარე, ისევე იქ იდგა და იმავე «პლასტინკას» ატრიალებდა, ამჯერად, გაცილებით ხმაოდ. შემდეგ მთელი დღის განმავლობაში, სხვადასხვა ადგილებს უკვე სხვადასხვა ადამიანებისგან ვისმენდი ზუსტად იმავეს, სომეხი პროდიუსერების ყოვლისშემძლეობის თაობაზე.

ზოგადად, საქართველოში ამ მხრივ ერთი ტენდენციაა. საინტერესოა, 1990 წლიდან დღემდე რომელი კონკურსი ჩატარებულა ჩვენში ობიექტურად.
«მონივება» წმინდა სუბიექტური მომენტია და ნიჭიერის გამოვლენა სხვა კრიტერიუმებით უნდა მოხდეს. ნიჭის შემფასებლებმა რამდენიმე კითხვაზე გაგვიცენ პასუხი:
— როგორ მოხდა, რომ მარამ კახელიშვილს დღემდე არც ერთ კონკურსში არ აღირსეს გამარჯვება?
— როგორ მოხდა, რომ საქართველოში ტალანტების აღმოჩენის მონოპოლია მარინა ბერიძეს აქვს?
— ვინ არის ქართული ესტრადის ეს ყოვლისშემძლე «ნათლიდედა»?
— ვინ და რა მიზნით ავრცელებს ინფორმაციას, რომ ანი ხანალიანი უკვე კონკურსის გამარჯვებულია (ლეგენდები მერაბი ქერიზე, უიტნი ჰიუსტონზე და კალიფორნიის სომხურ დიასპორაზე)?
ანი ხანალიანი რომ უდავოდ ნიჭიერია, ამას არც ჩვენ უარყოფთ, მაგრამ საქართველოში ნიჭიერება ანი ხანალიანი არ დანაწევდება და არც მისი დასრულებდა. ყველაფერი ხალხის გადასაცემია!

«დილას ამოვიდვარ რუსთაველზე და შეძახილმა შემაჩერა. ჩემი ნაცნობი კარგი მომღერალი, თავის დროზე «ვარსკვლავობის კანდიდატი» შეძახდა, დამელოდო. არ შეუშინდა ტრანსპორტის ნაკადს და ცირკის აკრობატისთვის შესაშური მოხერხებულობით მოაღწია ჩემამდე.
— ავთოზე რას იტყვი? — მკითხა აქომინებულმა.
— პოლიტიკაზე რომ ალერგია მაქვს, ხომ იცი, შენ როგორ ხარ, ის მითხარი-მეთქი, — მოვიკითხე.
— არა, რა პოლიტიკა, ავთო ნაცარაშვილზე («ნიჭიერის» კონკურსანტი. — მ.კ.) გეკითხები.

— ავთო მაგარია, მაგრამ ასაკი საპენსიო აქვს, სამწუხაროდ.
— ჰო, მეც მაგას გუებნები. ანი ხანალიანი გაიმარჯვებს, — გაბრწყინებული სახით მეუბნება.
— და... მაინც და მაინც ანი ხანალიანი? გამორჩეულად ნიჭიერია, ერთ-ერთი ფავორიტი, მაგრამ...
— არ თქვა ახლა მარი კახელიშვილი. ახლოს ვერ მოვა ანი ხანალიანთან.
— გემოვნების საკითხი კი არის, მაგრამ მარის გაცდობით ძლიერი ტემპრი აქვს, ფართო დიპაზონი, პალიტრა, პლასტიკა. არტისტიზმით და ემოციურობით კახელიშვილი ბუნებრივად იპყრობს ყურადღებას. მარი ძალიან ქარიზმატულია და ეს «ვარსკვლავისთვის» ნიჭზე მნიშვნელოვანია. მე მარის ვგულშემატკივრობ.

— ავთო მაგარია, მაგრამ ასაკი საპენსიო აქვს, სამწუხაროდ.
— ჰო, მეც მაგას გუებნები. ანი ხანალიანი გაიმარჯვებს, — გაბრწყინებული სახით მეუბნება.
— და... მაინც და მაინც ანი ხანალიანი? გამორჩეულად ნიჭიერია, ერთ-ერთი ფავორიტი, მაგრამ...
— არ თქვა ახლა მარი კახელიშვილი. ახლოს ვერ მოვა ანი ხანალიანთან.
— გემოვნების საკითხი კი არის, მაგრამ მარის გაცდობით ძლიერი ტემპრი აქვს, ფართო დიპაზონი, პალიტრა, პლასტიკა. არტისტიზმით და ემოციურობით კახელიშვილი ბუნებრივად იპყრობს ყურადღებას. მარი ძალიან ქარიზმატულია და ეს «ვარსკვლავისთვის» ნიჭზე მნიშვნელოვანია. მე მარის ვგულშემატკივრობ.

ანი ხანალიანი რომ უდავოდ ნიჭიერია, ამას არც ჩვენ უარყოფთ, მაგრამ საქართველოში ნიჭიერება ანი ხანალიანი არ დანაწევდება და არც მისი დასრულებდა. ყველაფერი ხალხის გადასაცემია!

ტურისტის ხარ, ბიჭო?

როგორც ჩანს, ერთი და იგივე მოვლენა დედამიწის ორი სხვადასხვა წერტილიდან სხვადასხვანაირად ჩანს და აღიქმება; მით უმეტეს, როცა მეორე წერტილი პირველიდან ჩრდილოეთით ორსაათნახევრიანი ფრენის მანძილზეა. ჩვენი პოლიტიკური ელიტის ნაწილის მოსკოვურ ვიზიტებს კრემლში, როგორც ჩანს, მეტ-ნაკლებად სერიოზულად აღიქვამენ, ორკესტრისა და ნითელი ხალიჩის გარეშე, მაგრამ მაინც ხვდებიან ხოლმე, ანუ ქართული საზოგადოებისგან განსხვავებით, მოსკოვში მათ «ძალად აგდებენ».

აი, მოსკოვიდან უკვე ხსენებული ორსაათნახევრიანი ფრენის მანძილზე მდებარე თბილისში კი აღნიშნული ვითარებები მთლად ისე სერიოზულად ვერ აღიქმება, როგორც ეს ჩვენი ოპოზიციის ჩემოდნებისმოყვარულ ნაწილს წარმოუდგენია. გახსოვთ, ალბათ, თემურ ბაბლუაშვილის ფილმი «ბელურების გადაფრენა», რომლის ერთ-ერთი გმირი მატარებლით მგზავრობისას თავს მსოფლიომოვლილ მუსიკოსად ასალებს, მგზავრები გაფაციცებით უსმენენ მას, აღფრთოვანებულნი მისადმი მონივნებასა და პატივისცემას გამოხატავენ, ერთის გამოკლებით, იმ ერთისა, რომელსაც მის გამო ხალხი მატარებლიდან ჩააგდებს კიდევ. სულ ბოლოს, როცა მატარებელში დაწყებული ჩხუბი აღნიშნულ «ინტელექტუალსა» და იმ კაცს შორის მინდორშიც გაგრძელდება, «მუსიკოსს» კეისი შემთხვევით გაიხსნება და იქედან საღებავებით დათხვრილი სპეცტანსაცმელი და სამუშაო იარაღები გადმოცვივია. «მალაიარი ხარ, ბიჭო?!» — ამ მოულოდნელი აღმოჩენით გამხირობებული მისი მონინალმდევე სიცილისაგან ჩაბურთებული კარგა ხანს მიწაზე გორავდა.

დაახლოებით მსგავსი რამ აღმოხდათ თბილისში, როცა ნოღაიდელისა და ბურჯანაძის კვალდაკვალ ჩრდილოელი ხელმწიფის კარს დავითაშვილი და კუკავა ესტუმრნენ. თუ პირველი ორის ვიზიტი, ასე თუ ისე, გასაგები იყო (ორივეს ოპოზიციის ლიდერობაზე აქვს პრეტენზია, თანაც ერთი ყოფილი პრემიერ-მინისტრია, მეორე კი — ორგზის პარლამენტის თავმჯდომარე და I.O. Певшидента), «პრაიმერისტია» «მეორე ეშელონის» მოსკოვში წასვლამ უკვე ღიმილიც კი ვეღარ გამოიწვია.

ყველაზე ადეკვატური რეაქცია პარლამენტის ვიცე-სპიკერს ჰქონდა. გიგი წერეთლის მაღლიერი მტერი იყოს, მაგრამ ამჯერად გიგიმ იუმორში თავისი ნაკვევებით ცნობილ და შეუდარებელ შალვა ნათელაშვილსაც კი არ დაუდო ტოლი და კობა+კახა=პოლიტიკურ ტურისტებსო, განაცხადა (გთხოვთ, არ აგერიოთ პოლიტიკურ «პუტანებში»). შენ გაიხარე, გიგი, ამ ალალი დამოკიდებულებისთვის — სახტად დარჩა კაცი — მე თქვენ პოლიტიკური სპექტრის მნიშვნელოვანი და მძიმეწონიანი ნაწილი მეგონეთ, თქვენ კი... ტურისტები ხართ, ბიჭებო!

ისე, ცოდვა გამხელილი სჯობს და არც კობა+კახას გამოუდვით თავი მაინც და მაინც, გინდა თუ არა, უმალე დონის მოლაპარაკებებზე მივიდვართო. აბა, პირდაპირ ხომ არ იტყოდნენ, შოპინგზე მივიდვართ და თან, ცოტა არ იყოს, რუსი გოგონებიც მოგვენატრაო? ერთი კი თქვა კობამ მორცხვად — პუტინთან ჩვენი შეხვედრა არ იგეგმებაო.

კიდევ კარგი, რომ თქვა, თორემ ხომ ჩავარდა საგონებელში რუსეთის პრემიერ-მინისტრის პროტოკოლის მთელი სამსახური — დოჩე და გაბანა გაგვიგია, საიმონი და გარფანკელიც გაგვიგია, ეს დავითაშვილი და კუკავა რაღააო?!

ლ.ა. პიორაძე
P.S.
არატრადიციული სექსუალური ორიენტაციის «მა-მაკაცი» საკუთარ თავს მეორე ადამიანს აცნობს:
— მე გვი ვარ.
— მუსიკოსი ხარ? — ეკითხება მეორე.
— არა.
— მხატვარი?
— არა.
— ხელოვნებასთან საერთოდ რამე კავშირი გაქვს?
— არა, ბატონო.
— აბა, ვინ ხარ?
— სანტექნიკოსი გახლავარ.
— აბა, გვი კი არა, პიდარასტი ყოფილხარ, გენაცვალე, — მიილო პასუხადა.
გეთქვით თქვენც, ბატონებო, პოლიტიკოსები რომ გვეგონეთ და სინამდვილეში ტურისტები რომ ყოფილხართ...

გზურთ, გაგზიაროთ თქვენი მოსაზრებები? დაგზიარეთ: 38-41-97, ან მოგზიარეთ: info@geworld.net

საქართველო

არნო ხიდირბეგიშვილი: **საქართველოში ქართველების უფლებები არანაკლებ დარღვეულია, ვიდრე ეროვნული უმცირესობებისა!**

რას შეცვლის საქართველოში ნაციონალური დიასპორების ცხოვრებაში ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნები? როგორ არჩევანს გააკეთებენ მოსალოდნელ არჩევნებში 700 ათასზე მეტი ჩვენი მოქალაქე — ე. წ. საქართველოში მცხოვრები ეროვნული უმცირესობები? თუ იქნებიან ისინი ფართოდ წარმოდგენილი ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებში? — ამ კითხვებით მივმართეთ პუბლიცისტს, პოლიტოლოგს, ცნობილ ექსპერტს ეროვნული უმცირესობების საკითხებში არნო ხიდირბეგიშვილს.

ა.ხ.: — ეროვნული უმცირესობების ცხოვრებაში არჩევნები არაფერს შეცვლის. თქვენთვის ცნობილია, რომ საქართველოში არაქართველი მოსახლეობის პრობლემებს არაერთი პუბლიკაცია მიუძღვნა — საკმარისია გავიხსენოთ „ვარდების რევოლუციის“ შემდგომ გამოცემული კრებული „**ეროვნული უმცირესობები საქართველოში — რეალიზები და პერსპექტივები**“, რომელიც მთელ ჩვენს პოლიტიკურ ხელმძღვანელობას დაუფრთხავდა. არსობრივად, მაშინ ხელისუფლებაში მოსულ პარტიასა („ნაციონალისტებს“) და მის ლიდერს (მიხეილ სააკაშვილს) შეეძლოდა პროგრამა, რომელიც სახელმწიფო პოლიტიკის ყველა ძირითად ასპექტს ითვალისწინებდა — საქართველოში მცხოვრები ეროვნული უმცირესობების მიმართ. მერე და, რა?! იქ წამოჭრილი არც ერთი პრობლემა დღემდე გადაჭრილი არ არის და რაიმე ალტერნატიული პროგრამა არც ხელისუფლებას გააჩნია! ხელისუფლების მხრიდან არავითარი რეაქცია არ მოჰყოლია ჩემს მომდევნო პუბლიკაციებსაც, რომლებიც კვალიფიცირებულ ანალიზსა და რეკომენდაციებს შეიცავდა, როგორც ხელისუფლების, ისე არსამთავრობო სექტორისთვის. ასეთივე ბედი ეწია საქართველოს ეთნიკური თემების ლიდერთა 2004 წლის 31 მაისის (№94/7) მიმართვას პრეზიდენტ მ. სააკაშვილისადმი, რომლის 60 ხელმოწერა ეროვნული უმცირესობების საკითხებით დაკავებული საპრეზიდენტო სტრუქტურის ხელმძღვანელად ჩემი კანდიდატურის გათვალისწინება სთხოვა.

ნოვნიკებისთვის, რომლებიც სამსახურებრივად ვალდებული არიან, ამ საკითხებს კუთრებდნენ, თუმცა მოგვიანებით ეს სტრუქტურებიც მოშალეს... დიასპორის დროს არსებული სტრუქტურა მკვერად გამოიხატა, მაგრამ რა სურათი გვაქვს 2003 წლის შემდეგ?! კაცმა არ იცის — საიდან მოსული, ყველასთვის უცნობი და გაუგებარი საქმიანობით დაკავებული ხალხი გაურკვეველ თანამდებობებზე, რომელთა ერთადერთი ღირსებაა და „დამსახურება“ — არაქართული წარმოშობისა, წარმოადგენს! ჩემი ინფორმაციით, ახლაც ერთი საშტატო ერთეულია: საქართველოს პრეზიდენტის მრჩეველი ეროვნული უმცირესობების საკითხებში. და იცით, ვინ დანიშნეს ამ პოსტზე ჩვენმა რეფორმატორებმა?! შევარდნაძის დროინდელი ჩინოვნიკი ბატონი **ვან ბაიბურთი**, საქართველოს პარლამენტის რამდენიმე მოწვევის ექს-ნევრი და იმავდროულად სომხურ გაზეთ „ვრასტანის“ ექს-მთავარი რედაქტორი... ანუ

საქართველოს პრეზიდენტის პოლიტიკას ქვეყნის მოსახლეობის ერთი მეოთხედისადმი — ეთნიკური უმცირესობების, რუსების, უკრაინელების, ბერძენების, ქართველების და სხვათაადმი დღეს განსაზღვრავს და ატარებს ერთი ჩინოვნიკი — არნო ხიდირბეგიშვილი...

„ვისას სომხები არ უყვარს, იმათთვის სომხები ვარ, ვისას უყვარს, იმათთვის — უყვარს. იმათთვის — ახსნაღებს სააკაშვილი, ვისთვისაც ეროვნებას მართლაც არაპირობა არ აქვს.“

როგორ ფიქრობთ, რამდენად საპარტიოა ეს სხვაობა, იმავ უმცირესობების მიმართ?!

არადა, რისკი არის და იზრდება კიდევ... სააკაშვილის ზემოხსენებული ფორმულა საკმაოდ გამართლებული იქნებოდა ქართველ საზოგადოებაში ეროვნული უმცირესობების მიმართ, ქართველ საზოგადოებაში ეროვნული უმცირესობების მიმართ, ქართველ საზოგადოებაში ეროვნული უმცირესობების მიმართ, ქართველ საზოგადოებაში ეროვნული უმცირესობების მიმართ...

აქვთ და მათი ფორმალური ლიდერებიც უმეტესწილად არაკვალიფიციური კონფორმისტები არიან! ამიტომ, თუ რუსეთში მიიღწევა, საპარტიო უმცირესობების წარმომადგენლებიც... აქვთ და მათი ფორმალური ლიდერებიც უმეტესწილად არაკვალიფიციური კონფორმისტები არიან! ამიტომ, თუ რუსეთში მიიღწევა, საპარტიო უმცირესობების წარმომადგენლებიც...

იყენებენ მრავალრიცხოვანი პოლიტიკური პარტიები ამ მძლავრ რესურსს პოლიტიკურ ბრძოლაში? თავიანთ წინასწარჩვენო სივრცეში რატომ არ შეწყავენ ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენლები? ა.ხ.: — საიდუმლო არაა, რომ საქართველოს ყველა პოლიტიკური პარტია ეროვნულ უმცირესობებს მხოლოდ არჩევნების წინ იხსენებს და მისი დასრულებისთანავე ავიწყდება. პო, კიდევ, სხვადასხვა ევროპელი და ამერიკელი ექსპერტ-უფლებათადაც მცდელობის ვიზიტებისას, რომლებმაც საქართველოში ადამიანის უფლებების დაცვის მდგომარეობის შესახებ დასკვნა უნდა დაწერონ, რაზეც უშუალოდაა დამოკიდებული, მოგვცემენ თუ არა მორიგ გრანტებს, რათა ჩვენმა ხელისუფლებამ კიდევ უფრო გააღრმავოს და დააჩქაროს საზოგადოების დემოკრატიზაციის პროცესები... არა, ამერიკელები და ევროპელები მაინცდამაინც არ უფლავენ ჩვენს ეროვნულ უმცირესობებს; უბრალოდ, მათთვის ნებისმიერი უმცირესობების დაცვა — იქნება ეს ეროვნული, რელიგიური თუ სხვა სახის უმცირესობები — ინსტრუქციაში პირველ პუნქტად დაუწერიათ, ხოლო ჩვენი ახალი მეგობრები ყველაფერს უნივერსალური და ამიტომ პრიმიტიული და ფორმალური ინსტრუქციების მიხედვით აკეთებენ!

საქართველოს ეროვნული უმცირესობები საქართველოს პოლიტიკური პარტიების ხელში სათავაშროს წარმოადგენენ, მათ სომხ არჩევნებში, ხმების მიცემის გარდა, არაფერი შეუძლიათ და ამიტომაც, ავტომატურად მოქალაქის ადგილზე არჩევიან. არანაირ პოტიენციურ საშუალებას არ წარმოადგენენ! მით უფრო, რომ საქართველოში, როგორც ასეთი, პოლიტიკური

პარტიები არ არსებობს — არსებობენ მხოლოდ სახელმწიფო ინტერესები, რომელთა მიხედვითაც განარჩევს მათ ხალხი: „ადამიანი“, „ალა-სანია“, ბურჯანაძე, ნოლაი-დელი, „გრეჩისა“, „შალიკო“... შესაბამისად, საქართველოს არ გააჩნია ეროვნული პოლიტიკა — არსებობს მხოლოდ გამსახურდიას, შევარდნაძის, სააკაშვილის პოლიტიკა! ხოლო, თუ არ არსებობს სახელმწიფო პოლიტიკა, მაშასადამე არც სახელმწიფო და არც — პოლიტიკოსები!!!

აი, მაგალითად, შეგიძლიათ დაასახელოთ ერთი პოლიტიკოსი ან პოლიტიკური პარტია საქართველოში, რომელსაც ექნებოდა სტრატეგია და არა თუ სტრატეგია, ერთი პუნქტი მაინც პროგრამაში, რომელიც ეროვნულ უმცირესობებს ეხება?! ვერ დაასახელებთ, რადგან მათ უმეტესწილად არავითარი პროგრამა არ აქვთ!

სხვათაშორის, პოლიტიკანები ერთხელ მაინც სერიოზულად რომ დაინტერესებულნი იყვნენ ამ საკითხით, ბევრ კონკრეტულ შემთხვევას გადაწყვეტილებებიც არაა, არამედ დედაქალაქ თბილისშიც! „ის ცდებოდა, მაგრამ სომხები და, ჯობს, ხელი არ ვახლოვდით ჩივილს დაინყებებს და ეროვნული ნიშნით უფლებების დარღვევაში დაგვეხმარებენ ბრალს! შემდეგ საქმე სტრასბურგამდე მივა და, ღმერთმა არ ქნას, ეს ევროპულ უფლებათადაც ვეღარ ორგანიზაციებსა და ჩვენი ომბუდსმენის მოხსენებებში მოხვდეს, რის გამოც საქართველოს მორიგ ტრანსს შეუჩრებენ... მიზა ამას გაიგებს და სამსახურებიდან დაგვხსნის!“

— აი, ასე მსჯელობენ ჩვენთან საკონტროლო, უფლებამცველთა და, ზოგადად, სახელისუფლო სტრუქტურებში. დიას, ჩვენი პოლიტიკოსები წამდელი ინტერნაციონალისტები არიან: ერთნაირად მიუფურთხებიან როგორც არაქართველებს, ისე — ქართველებისთვისაც! მათ მხოლოდ კარიერა და ფული სჭირდებათ! და სანამ საქართველოს პოლიტიკური „ბნეული“ ძველი უხამსი თამაში — „ხელისუფლება-ოპოზიცია“ — იქცევა თავს, საქართველოს ყველა მოქალაქის ცხოვრებაში, ეროვნების მიუხედავად, არაფერი შეიცვლება... ▶

ქორ.: — მაშინ რატომ არ

პროტესტანტების დანერგული «კაპიტალიზმის სული» მსოფლიოს იპყრობს

Печальный демон, дух изгнания,
Летал над грешною землей...
Михаил Лермонтов

ჩვენი შავ-თეთრი წარმოდგენები, მსგავსად კატეგორიული დებულებისა, რომ კაპიტალიზმი აგროვებს კერძო კაპიტალს, სოციალიზმი ქმნის სახალხო დოვლათს, დღეს ახალი შეხედულებებით მდიდრდება და გვიფართოებს თვალსაზრისს. მათგან ერთ-ერთი კაპიტალის დაგროვებაზე, მსოფლიოს სხვადასხვა ცენტრებში მის კონცენტრაციაზე რელიგიის, კერძოდ, პროტესტანტიზმის გავლენას ეხება. ამაზეა დღევანდელი პუბლიკაცია, რომელიც უცხოურ პრესაში ამოკითხული კონცეფციების მიხედვით დაინერა. ორიგინალური, ზოგიერთი რეპლიკის გარდა, არაფერია.

რწმენით მოტანილი ფული, რომელიც ქარს არ მიაქვს

არსებობს საკმაოდ მყარი და მრავალმხრივ დასაბუთებული თეორია, რომლის მიხედვით, კაპიტალიზმის თანამედროვე სისტემა პროტესტანტებმა შექმნეს, პროტესტანტთა თაობებმა, ვინაც სიმდიდრის დაგროვებისკენ მისწრაფება ღვთიურ ჭეშმარიტებად აღიარეს და ამ უზენაეს პრინციპს განუხრელად ერთგულებდნენ. ხაზი უნდა გაუვსვთ თანამედროვე კაპიტალიზმს, რადგან კაპიტალიზმი, როგორც ასეთი, არ არის რეფორმაციის პროდუქტი, ანუ რელიგიური და საზოგადოებრივ-პოლიტიკური მოძრაობის შედეგი, რომელსაც XVI-XVII საუკუნეებში ადგილი ჰქონდა ევროპაში, დამკვიდრდა და მიმართული იყო კათოლიკური ქრისტიანობის რეფორმირებისკენ ბიბლიის მიხედვით. კაპიტალიზმი, როგორც საბაზრო ურთიერთობების სისტემა ძველი ელადის პერიოდიდან არსებობს.

ბებული. ალბათ, მტკიცებას არ საჭიროებს დებულება, რომ რელიგიური შეხედულებები, მრწამსი ადამიანის მოღვაწეობის ყველა სფეროზე გარკვეულ ზეგავლენას ახდენს. მკვლევარების მიერ დადგენილია, რომ, მაგალითად, კათოლიკების როლი ეკონომიკაში შედარებით უმნიშვნელოა, პროტესტანტები კი გაცილებით მეტ ინტერესს იჩენენ საჯარო-ეკონომიკურ სფეროს მიმართ და წარმატებითაც მოღვაწეობენ. პროტესტანტული ეთიკის თავისებურებანი, კაპიტალიზმის მენტალიტეტს აყალიბებს.

პროტესტანტული ეთიკა

1517 წელს რომის პაპმა ლეო X-მ ინდულგენციების გაყიდვა დაიწყო, მიმტვევებელი სიგელებისა, რომლებიც ადამიანს არა მარტო უკვე ჩადენილი ცოდვებისგან ათავისუფლებდა, არამედ — ჩასადენისგანაც. დღევანდელ რეკლამასავით იყო, რომელსაც საქონლის დასახელებების შემდეგ პლიუსს უსვამენ: ეგ ერთი და

კიდევ რალაც ნაწილი. უფრო გასაგებად, — ერთი ლიტრის ფასად ლიტრა-ნახევარს იყიდო... ჩვენ კი გვგონია, რომ ასეთი შემოსაღება ვაჭრობის დღევანდელი მარკეტინგის ნოვაციაა. არადა, ინდულგენციას საქონელთან არა მხოლოდ არსობრივი, არამედ ფაქტობრივი იგივეობა რომ ჰქონდა, იმითაც გაესვა ხაზი, რომ მაინც არქივის კოპიის აგენტმა ბერმა, რომელიც ვიტენბერგში ჩავიდა, ინდულგენციების გაყიდვა მაინც და მაინც დუქანში დაიწყო. პასუხად ავგუსტინელთა ორდენის ბერმა, თავისუფალ ხელოვნებათა და წმინდა ღვთისმეტყველების მაგისტრმა, ორდინალურმა პროფესორმა მარტინ ლუთერმა ეკლესიის კარზე ინდულგენციების გაყიდვის საწინააღმდეგო 95 თეზისი გამოაკრა, ზუსტად ისევე, როგორც დღევანდელი რევილუციონერები და კონტრევილუციონერები აკეთებენ თავიანთი პროტესტის გამოსახატავად. მიჩნეულია, რომ სწორედ ეს აქცია (!) გახდა ოფიციალურ კათოლიკურ ეკლესიასა და ფორმირებად ლუთერანობას შორის განხეთქილების დასაწყისი.

ახალ მიმდინარეობაში მთავარი ორი დებულება იყო — გადარჩენის კონცეფცია და საერო ცხოვრებისადმი დამოკიდებულება. გადარჩენის კონცეფციის მიხედვით, ადამიანი შეიძლება გადარჩეს რწმენის ძალით, რომელსაც მხოლოდ ღვთის ნებადობით შეიძლება, ერთადერთი ავტორიტეტი ამ საქმეში არის წმიდა წიგნი. ლუთერის მტკიცებით, ძე-შეცდომილია ადამიანი, ვინც იჯერებს, რომ პაპის ინდულგენციები ააცილებს ყოველგვარ სასჯელს და გადარჩენის ცოდვილს. ლუთერი ამტკიცებდა, რომ ჭეშმარიტი რწმენა შეუდარებელი სიმდიდრეა, რომელიც სრული გადარჩენის საფუძველია და განწმენდს ადამიანს ყოველგვარი ბორტებისგან. მარკოზის სახარების მიხედვით, მკვდრებით აღმდგარმა იესო ქრისტემ „იმ თერთმეტ“ მოციქულს უსაყვედურა ურწმუნობა და უთხრა: „ვინც ირწმუნებს და მოინათლება, გადარჩება, ხოლო, ვინც არ ირწმუნებს, მსჯავრდება და დასჯის იქნება.“ (მარ. 16, 16).

მოციქული პავლე რომაელთა მიმართ წერილში უფრო ლაკონურია: „ვინაიდან გულით სწამთ სიმართლეს, ხოლო ბაგით აღიარებენ გადარჩენად“ (რომ. 10, 10). ე.ი. მხოლოდ რწმენა გადარჩენის ადამიანს და არა ცოდვებისგან განწმენდის რალაც დოკუმენტი. კათოლიკური ეკლესიის კრიტიკის მეორე მიმართულებაა, როგორც ლუთერანობის უმნიშვნელოვანესი დოგმატი, საერო ცხოვრებისადმი ახალი დამოკიდებულება. იმ დროისთვის ახალი. მისი არსი შემდეგია: ღვთისმსახურთა და საერო ცხოვრებას შორის დაპირისპირების აღმოფხვრის შედეგად ღვთისმსახურთა კუთვნილი საკრალურობის ნაწილი საერო ცხოვრებაში გადადის. ამქვეყნიურება ღვთის ქმნილებად ცხადდება. ბერთა ასკეტიზმის კათოლიკური იდეალი მკრეხელობად მიიჩნევა, რად-

მი: დროის უსაქმოდ ფლანგვა ღმერთისთვის წართმეული საათებია. ამ მოძღვრების თანამედროვე კომენტატორების მიხედვით, სიღარიბე უდიდესი სენია, უსაქმურობა ცოდვაა, სურვილი სიღარიბისა ავად ყოფნის სურვილს უდრის. კალვინის მიხედვით, წარმატებული საქმიანობა მოწოდებად იქცევა, ფრანკლინი კი მოწოდებად თვლის ფულის მოხვეჭას, ანუ წარმატებული საქმიანობის შედეგს. კალვინი წერს, რომ განსხვავება პროფესიებსა და ცხოვრების იმ წესებს შორის, რომელთაც ადამიანები მისდევენ, ღვთის მიერაა დადგენილი (ლუთერი, შეგახსენებთ, თვლიდა, რომ ნებისმიერი საერო საქმიანობა საღვთო საქმეა). „ღმერთი, — მიიჩნევს კალვინი, — ყველა ჩვენს საქმეს ჩვენი მოწოდების მიხედვით განსჯის... განსხვავებულ ვითარებაში ჩვენი მოქმედების პრინციპი და საფუძველი არის მონოტეოლოგია, რომელიც ღვთის მიერ არის მითითებული. და ის, ვინც ამით არ იხელმძღვანელებს, ვერასოდეს იპოვის ჭეშმარიტ გაზს თავისი მოვალეობის შესასრულებლად... მხოლოდ მაშინ, როცა თითოეული დარწმუნდება, რომ ნებისმიერ მდგომარეობაში მას ნარწმუნებება და წარმართავს ღმერთი, მიეცემა მას დიდი შვეება ყველა საზრუნავში, შრომაში, მძიმე საქმესა და უბედურებაში.“ ახლა კი ყურადღებით წაიკითხეთ ასეთი ფორმულა: არა ხორციელი სიამოვნებისათვის და ცოდვილ ვნებათათვის უნდა იშრომო და გამდიდრდე, არამედ — ღმერთისთვის. ხომ ნიშნავს ეს დებულება, რომ შრომა და გამდიდრება საღვთო საქმეა? ნიშნავს! სიმდიდრე, როგორც პროფესიული მოვალეობის შესრულების შედეგი, არა მარტო გამართლებულია, არამედ ნიანსწარ განსაზღვრულია და, თანაც განუყოფელია შრომის ნაყოფია. ეს არის ამოსავალი წერტილი იმ პრობლემის ასახსნელად, რომელსაც განვიხილავთ.

ედუარდ დება-პონსანი. „ბარტლომეის ღამის შემდეგ, დილა ლუპრის კარიბჭისთან“

აქ ერთ ნიუანსსაც უნდა გაესვას ხაზი: სხვა ფაქტორებთან ერთად, რომელთაც გავლენა იქონიეს კაპიტალიზმის განვითარებაზე, არის ისიც, რომ საკმაოდ დიდი ხნის განმავლობაში პროტესტანტები დევნილი უმცირესობის მდგომარეობაში იმყოფებოდნენ (საკმაოსია, გავისხსენოთ „ბათლომეს ღამე“ — საფრანგეთის პროტესტანტების — ჰუგენოტების — არნახული ხოცვა-ჟლეტა), რის გამოც ისინი სახელმწიფო მოღვაწეობას ჩამოცილდნენ და იძულებულნი იყვნენ, ხელი მოეკიდათ ვაჭრობისა და რეწვისთვის. აქ, როგორც ჩანს, ჩვენი პუბლიკაციის პირველი ნაწილის დასკვნის დროც დადგა.

პოლ პოტი და მოსიარულე გვამების ძველანა

„მასობრივ მკვლელობებში ჩვენი დადანიშნულება საზიზარო ცილისწამებაა. ამდენი ხალხი მართლაც რომ დაგვეხოცა, ერი აღარ იარსებებდა.“
პოლ პოტი.

წარმოიდგინეთ, რომ ხელი-სუფლების სათავეში მოვიდა მთავრობა, რომელმაც აკრძალა ფული, კომერცია, მრეწველობა, ბანკები — ყველაფერი, რასაც სიმდიდრის მოტანა შეუძლია. ახალი მთავრობა აცხადებს, რომ საზოგადოება ისეთივე აგრარული ხდება, როგორც შუა საუკუნეების დროს იყო. ახალი აგრარული კლასისთვის 18-საათიანი სამუშაო დღე ნებსდება, კატორღული შრომა მარქსიზმ-ლენინიზმის იდეების სულისკვეთებით აღზრდას ერწყმის.

კამბოჯის ტრაგედია ვიეტნამის ომის შედეგია, რომელიც ფრანგული კოლონიალიზმის ნანგრევებზე აღმოცენდა, შემდგომ კი ამერიკელებთან კონფლიქტში გადაიზარდა. პრინციპა ნოროდომ სიანუქმა, კამბოჯის მმართველმა და მისი რელიგიური და კულტურული ტრადიციების მემკვიდრემ მეფის ტიტულზე უარი განაცხადა ვიეტნამის ომის დაწყებამდე 10 წლით ადრე, მაგრამ სახელმწიფოს მეთაურად დარჩა და შეეცადა, ქვეყანა ნეიტრალიტეტის გზით წაეყვანა. ვიეტნამის ომის ესკალაციის დროს, 1966-1969 წლებში სიანუქმა ვაშინგტონის პოლიტიკური ხელმძღვანელობის რისხვა გამოიწვია იმის გამო, რომ გადამწყვეტი ზომები არ მიიღო იარაღის კონტრაბანდისა და კამბოჯის ფუნგლებში ვიეტნამელი პარტიზანების მიერ ბანაკების გამართვის წინააღმდეგ.

პოლ პოტი

სიკვდილის ველები

№ 78, როგორღაჯ კამბოჯა სიკვდილის ველებად აქცია

მაო ძიუნგი, იენგ სარი და პოლ პოტი

სხვაგვარად მოაზროვნებს, ვინც სიმპათიებს ამჟღავნებს წინა რეჟიმისადმი, სიცოცხლის უფლება არ აქვთ. უნდა განადგურდეს ინტელიგენცია, მასწავლებლები, უმაღლესი სასწავლებლების პროფესორა, საერთოდ, განათლებული ხალხი.

უქმდება ვაჭრობა და სატელეფონო კავშირი, ინგრევა ტაძრები, იკრძალება დაბადების დღეები, ქორწილები, იუბილეები, დღესასწაულები... წინა აღმდეგ შემთხვევაში, ადამიანებს ელით წამება, ტანჯვა, დეგრადაცია და სიკვდილი!

ეს კომუნარული სცენარი კამბოჯის ცხოვრების საზარელი რეალობაა, სადაც პირისხლიანმა დიქტატორმა პოლ პოტმა დროის მდინარეებზე უკუღმა შეაბრუნა და უკლასო საზოგადოების მისებური დამახინჯებული ხედვის ხორც-შესხმის მცდელობისას ცივილიზაცია გაანადგურა. მისი „სიკვდილის ველები“ იმათი გვაგამებთ იყო მოფენილი, ვინც პოტისა და მისი სისხლისმსმელი ჯალათების მიერ შექმნილი ახალი სამყაროს ნაშთად ვერ იქცა. პოლ პოტის მმართველობისას კამბოჯაში სამ მილიონზე მეტი კაცი დაიღუპა — იმდენივე, რამდენიც ოსვენციმის ნაცისტური სიკვდილის ფაბრიკაში გაზის კამერებში მეორე მსოფლიოს ომის დროს. ამიტომ, მრავალტანჯულმა მოსახლეობამ კამბოჯას ახალი საზარელი სახელი: მოსიარულე გვამების ქვეყანა შეარქვა.

1970 წლის 18 მარტს, სიანუქის მოსკოვში ყოფნისას მისმა პრემიერ-მინისტრმა, გენერალმა ლონ ნოლმა, თეთრი სახლის მხარდაჭერით სახელმწიფო გადატრიალება მოაწყო და კამბოჯას მისი ძველი სახელწოდება „ქმერ“ დაუბრუნა. აშშ-მა აღიარა ქმერის რესპუბლიკა, მაგრამ უკვე ერთი თვის თავზე ქვეყანაში შეიჭრა. სიანუქი პეკინში გაიქცა და იქ თავად ემ-მას — ლეთისმოსავი მოხუცის გარეგნობისა და სისხლიანი ტირანის გულის მქონე პოლ პოტს გაურიგდა...

პოლ პოტი სალოტ სარის პარტიული ფსევდონიმი გახლდათ. სალოტი კამბოჯის კამპონგტომის პროვინციაში, გლეხის ოჯახში დაიბადა. დაწყებითი განათლება ბუდისტურ მონასტერში მიიღო და ორი წელი ბერიც იყო. 1950-იან წლებში ის ელექტრონიკის სწავლობდა პარიზში და იმდროინდელი ბევრი სტუდენტის მსგავსად, მემარცხენე მოძრაობაში ჩაერთო. 1970-1975 წლებში პოლ პოტის „რევოლუციური არმია“

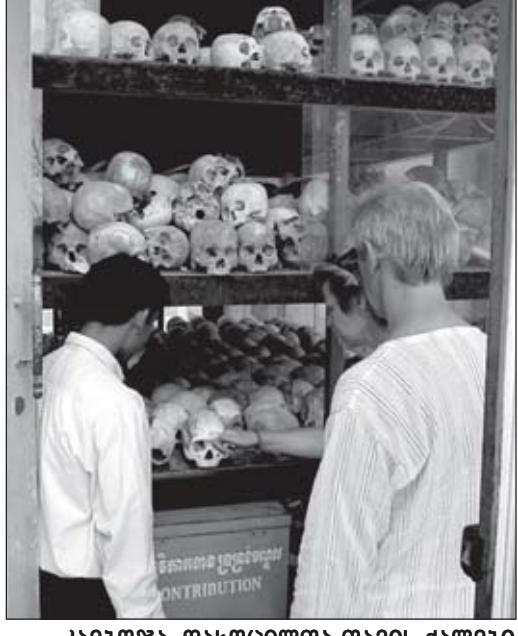
კამბოჯაში მძლავრ ძალად იქცა, რომელიც დიდ აგრარულ რაიონებს აკონტროლებდა. 1975 წლის 17 აპრილს დიქტატორის ოცნება ძალაუფლების ხელში ჩაგდების შესახებ რეალობად იქცა: მისი ჯარები ნითელი დროშების ფრიალით კამბოჯის დედაქალაქ პნომპენში შევიდნენ. გადატრიალენიდან რამდენიმე საათის შემდეგ პოლ პოტმა თავისი ახალი მინისტრთა კაბინეტის საგანგებო თათბირი მოაწყო და განაცხადა, რომ ამიერიდან ქვეყანას კამპუჩია ერქმეოდა. პოლ პოტმა განკარგულება გასცა, მოეხდინათ ყველა ქალაქის ევაკუაცია ახალგაზომ-

ცხვარი რეგიონული და ზონალური ბელადების ხელმძღვანელობით, დაეხურათ ყველა ბაზარი, გაეანადგურებინათ ეკლესიები და დაეშალათ ყველა რელიგიური თემი. საზღვარგარეთ განათლებამიღებულს საშინლად სძულდა ყველა განათლებული ადამიანი, ამიტომ ბრძანა, სიკვდილით დაესაჯათ ყველა მასწავლებელი, პროფესორი და საბავშვო ბაღების აღმზრდელებიც კი.

პირველები სიცოცხლეს ლონ ნოლის რეჟიმის მინისტრთა კაბინეტის წევრები და ფუნქციონერები გამოესალმნენ. მათი ბედი გაიზარა ძველი არმიის ოფიცერთა კორპუსმა.

მანკიერი ოცნების განხორციელებაში — დროის მდინარეზე უკუღმა შემოებრუნებინა და თავისი ხალხი მარქსისტული ტიპის აგრარულ საზოგადოებად ექცია, პოლ პოტს მისი მოადგილე იენგ სარი ეხმარებოდა. განადგურების მისეულ პოლიტიკაში პოლ პოტი იყენებდა ტერმინს: „თვალთ არ დამანახოთ!“ პოტმა, არც ანახებდნენ — ათასობით კაცსა და ქალს, მოხუცსა და ბავშვს უმოწყალოდ უშუაგდნენ.

ბუდისტური ტაძრები შეიწყენა და საქონელთა სასაკლაოებად ან ჯარისკაცულ ბორდელებად გადაიქცა. პოლ პოტის დეკრეტით, ფაქტობრივად, განადგურდა ეროვნული უმცირესობებიც: ვიეტნამური, ტაილანდური და ჩინური ენების გამოყენება სიკვდილით ისჯებოდა. არსებობის უფლება მხოლოდ

კამბოჯა. დასოცილთა თავის ძალები

ნამების პროცესი „S-21“-ში

ქმერულ საზოგადოებას ჰქონდა. ეთნიკურ წმენდას განსაკუთრებით ჩანები — კამბოჯაში XVIII საუკუნეში ემიგრირებული ვიეტნამელები დაექვემდებარნენ, რომლებიც ისლამს აღიარებდნენ და თანამედროვე კამბოჯის ყველაზე მნიშვნელოვან ეთნიკურ ჯგუფს წარმოადგენდნენ. პოტმა, ქმერებიც სარანჩასავით შეესივნენ ჩანების დასახლებებს, ცეცხლს მისცეს მათი სახლები, ამოხოცეს მთელი თემები, გვამებს კი უზარმაზარ ორმოებში ყრიდნენ და კირით ავსებდნენ. 200 ათასი ჩანიდან მხოლოდ მესამედი გადარჩა...

პოლ პოტის აზრით, უფროსი თაობა ფეოდალური და ბურჟუაზიული შეხედულებებითა და დასავლური დემოკრატიით იყო მოწამლული, რაც სავეტებით უცხო გახლდათ ცხოვრების ნაციონალური ნებისთვის. ქალაქის მოსახლეობას შრომით ბანაკებში მიერეკებოდნენ, სადაც ასობით ათასი კაცი უძძიმეს სამუშაოებს ასრულებდა. უზარმაზარ ბანაკებში, სადაც იატაკზე მხოლოდ ჭილოფი ეფინა და სამუშაო დღის ბოლოს თითო თასი ბრინჯი გაიცემოდა, შრომობდნენ მასწავლებლები, ვაჭრები, მენარმეები. შრომით საკონცენტრაციო ბანაკში თავად № 78-ის ლეილი და-ძმა გაამწყვდნენ, რომლებმაც, სხვათა მსგავსად, არც კი იცოდნენ, ვინ მართავდა ქვეყანას... სიკვდილის ბანაკები იმგვარად იყო ორგანიზებული, რომ „ბუნებრივი შერჩევის“ შედეგად თავიდან მოეცილებინათ მოხუცები, სნეულები, ფეხმძიმე ქალები და მცირეწლოვანი ბავშვები.

გამთენიისას ხალხს მალაერიული ჭაობებისკენ მიერეკებოდნენ, სადაც ისინი 12 საათის განმავლობაში ჯუნგლებს წმენდდნენ სათესი ადგილების გასათავისუფლებლად. მწუხრისას მათ უკან მიერეკებოდნენ და ჭილოფებზე დაძინებამდე პოლიტმეცადინეობებზე დასწრებას აიძულებდნენ, სადაც ააშკარავებდნენ და სჯიდნენ „ბურჟუაზიულ ელემენტებს“.

დროდადრო ქალაქის მოედნებზე წიგნების უზარმაზარი კოცონები ჩაღებოდა და მსოფლიო ცივილიზაციის შედეგები ნადგურდებოდა...

ენციობოდა „სიძულვილის გაკვეთილები“, როცა ადამიანებს შოლტავდნენ ძველი რეჟიმის ხელმძღვანელთა პორტრეტების წინ.

პოლპოტელებმა, რომლებიც ერთმანეთს სახელების ნაცვლად, ნომრებით მიმართავდნენ: „ამხანაგი №1“, „ამხანაგი №2“ და ა.შ. (თავად პოლ პოტი ამხანაგი № 78 გახლდათ), ყველა ქვეყანასთან განწყვიტეს დიპლომატიური ურთიერთობები, არ მუშაობდა საფოსტო და სატელეფონო კავშირები, ქვეყანაში შესვლა-გასვლა იკრძალებოდა. კამბოჯელი ხალხი მთელი მსოფლიოსგან იზოლირებული აღმოჩნდა. სსრკ-ის კავებებზე სცადა კამპუჩიაში აგენტურული ქსელის შექმნა, მაგრამ საბჭოთა ჩეკისტებისთვისაც კი ეს შეუძლებელი აღმოჩნდა! რეალურ და წარმოსახვით მტრებთან საბრძოლველად პოლ პოტმა პატიმართა ბანაკებში წამებისა და ეგზეკუციის დახვეწილი სისტემა შემოიღო.

„ნაციონალური აღორძინების“ მიზნის მისაღწევად რეჟიმი წამებს განსაკუთრებულ პოლიტიკურ დატვირთვას ანიჭებდა. წამების მეთოდთა შორის განსაკუთრებით პოპულარული იყო წყლით წამება, ჯვარზე გაკვრა, ცელოფანის პარკით გაგუდვა. მთელ კამბოჯაში ამ თვალსაზრისით ყველაზე ცნობილი ბანაკი იყო ობიექტი S-21.

1978 წლის დეკემბერში ვიეტნამის ჯარები კამბოჯის ტერიტორიაზე შეიჭრნენ. 1979 წლის დასაწყისში მათ პნომპენი დაიკავეს. რამდენიმე საათით ადრე კი პოლ პოტმა დაცარიელებული ქალაქი დაჯავშნული „მერსედესით“ დატოვა და ქვეყნის ჩრდილოეთით მდებარე ჯუნგლებს შეაფარა თავი. 1998 წლის 14 აპრილს კაცი, რომელმაც კამბოჯა სიკვდილის ველებად აქცია, გულის შეტევით გარდაიცვალა. მისი ცხედარი ყუთებშია და ავტომანქანების საბურავებზე დაასვენეს და დანვეს. სიკვდილამდე მცირე ხნით ადრე, 72 წლის პოლ პოტმა დასავლელ ჟურნალისტებს ინტერვიუ მისცა, იგი დაბეჯითებით აცხადებდა, რომ არაფერს ნანობდა...

«საქრედიტო ისტორია» — თქვი,

თეთრი სახლის ყოველდღიური პრესრელიზების სათაურების მიხედვით, შესაძლოა, მოგეჩვენოთ, რომ ქვეყანაში დიდი გარდასახვების პერიოდია: ინიციატივებს ბოლო არ უჩანს და პრობლემებიც მოულოდნელად იჩენს თავს. ამერიკის უპირატესობა იმაშია, რომ აქ ყველაფერზე გახსნილად საუბრობენ. ასეთი დუღილის ფონზე ვერც შენიშნავ, რომ რეალურ ცხოვრებაში საკმაოდ ცოტა პოზიტიური ცვლილებაა, მტკივნეული საკითხები კი ათწლეულობით გადაუჭრელი რჩება. ერთ-ერთი ყველაზე მტკივნეული საკითხი დისფუნქციონირებული ფინანსური და საბანკო ინდუსტრიაა, რომელმაც ფინანსურ კრიზისამდე მიიყვანა მსოფლიო და რომელსაც ახლაც არ სურს, შეიცვალოს.

თითქოს ყველაფერი ძალიან მარტივად იყოს. ფული ჩვეულებრივი საქონელია, რომელიც ეკონომიკის განვითარებისთვისაა საჭირო. ბანკი მალე დაიბანს, რომელიც ფულით ვაჭრობს. სინამდვილეში საბანკო და ფინანსურმა სისტემამ ცხოვრების ყველა სხვა განსაკუთრებული დაიმორჩილა. 1980-იანი წლებიდან ფულის კეთება მთავარი გახდა. საქონლისა და სერვისის წარმოება თანამედროვე ამერიკული ეკონომიკის მოდელში განიხილება, როგორც ფულის კეთების გვერდითი მოვლენები. იქმნება შთაბეჭდილება, რომ ამერიკა არის არა სახელმწიფო, რომელსაც აქვს თავისი ფინანსური ინდუსტრია, არამედ ფინანსური ინდუსტრიაა, რომელსაც აქვს თავისი სახელმწიფო. ეს ყველაფერი კი კონგრესში არსებული ფინანსური ლობის საშუალებით მუშაობს.

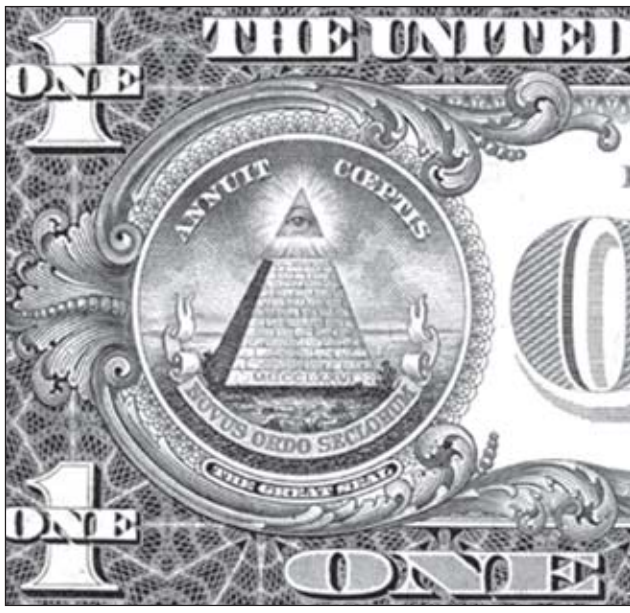
დაუფერებელია, რომ მსოფლიო ფინანსური კრიზისიდან ერთი წლის შემდეგ არა მხოლოდ მთავარი და მნიშვნელოვანი არ დასჯილან, არამედ მთელი სისტემა ხელუხლებელი დარჩა, — ამბობს პოლიტიკური მწერალი რონ სასკინდი, წიგნის «ძალიან დიდები საიმისოდ, რომ დაეცენ» ავტორი.

ვერ ვიტყვი, რომ ობამას ადმინისტრაცია არაფერს აკეთებდა. ფინანსთა მინისტრმა ტიმოთი გაიტენერმა საბანკო ინდუსტრიისათვის ახალი წესები და სახელმძღვანელოები გამოაქვეყნა: საკუთარი და ნასესხები კაპიტალის გამოყენება მოგების მისაღებად, ყველანაირი ეგზოტიკური ფასიანი ქაღალდებისა და ვალდებულებების ჩრდილოვანი ფინანსური ბაზრის რეგულირება.

მაგრამ სინამდვილეში არაფერი შეცვლილა და ეს ფინანსური ლობის დამსახურებაა. მას შემდეგ, რაც ამერიკულმა ფინანსურმა ინდუსტრიამ ლამის ეკონომიკურ კატასტროფამდე მიიყვანა მთელი მსოფლიო, სენატის ფინანსური კომისიის თავმჯდომარემ კრის დოდმა განაცხადა, რომ ამ სისტემას ჰყავს «ყველაზე ძლიერი ლობი ვაშინგტონში და ისინი გახსნილად ფლობენ ამ ტიტულს»...

ფინანსური ლობის ძალამ რონალდ რეიგანის პრეზიდენტობის პერიოდში დაიწყო ზრდა. სწორედ მაშინ დადგა ფინანსური ინდუსტრიის კონტროლის შესუსტების ერა. პარადოქსია, მაგრამ ყველა ფინანსური კრიზისის შემდეგ იზრდება ფინანსური ლობის გავლენა. 1984 წლის კოლაფსი „Continental Illinois National Bank & Trust“ (მაშინ ამერიკული ფინანსური სისტემის გადასარჩენად ასი მილიარდი დოლარის სახელმწიფო დოტაცია გახდა საჭირო); 1994 წლის მექსიკური კრიზისი; 1997 წლის აზიური კრიზისი; 1998 წლის „Long-Term Capital Management“-ის დაშლა, რამაც მთელი მსოფლიოს ფინანსური სისტემა კრიზისის ზღვრამდე მიიყვანა... სიაში უკანასკნელი — მსოფლიოში უმსხვილესი ჰეჯფონდის კრაზი 2008 წლის მსოფლიო კრიზისის გენერალური რეპტიცია იყო.

რას ნიშნავს «ფინანსური ლობი» და რატომ ვერ დააღწევთ თავს ერთხელ აღებულ კრედიტს

NOVUS ORDO SECLORUM — ახალი მსოფლიო წესრიგი

ფულით ოპერირება. ეს სხვისი ფულის გასესხებას ნიშნავს, თანაც — ძალიან ბევრი ფული. თუ საქმე კარგად მიდის, უზარმაზარი შემოსავალი მიიღის, მაგრამ თუ საქმე ცუდად მიდის, ასეთი ვაჭრობის შედეგად დანაკარგები გაცილებით მეტია, ვიდრე რეალური ფულით ოპერირებისას.

სწორედ ეს დაემართა „Long-Term Capital Management“-ს (LTCM), მაგრამ მაშინ ხელისუფლებამ კლასიკური კაპიტალისტური სისტემისათვის შეუძლებელი ნაბიჯი გადადგა. უკანასკნელ წუთებში ნიუ იორკის ფედერალურმა რეზერვმა საეჭვო ფინანსისტების გამოსყიდვა მოახდინა. ფედერალურმა რეზერვმა უოლ-სტრიტის უმსხვილესი ფირმები დაარწმუნა, რომ უნდა გადაეჩინათ, რადგან „LTCM ძალიან დიდია საიმისოდ, რომ დაეცეს“. გარიგებას ხელი მოაწერეს ფედერალური რეზერვის მაშინ-

დელმა ყოვლისშემძლე ხელმძღვანელმა ალან გრინსპენმა და ბილ კლინტონის კაბინეტის ფინანსთა მინისტრმა რობერტ რუბინმა. გარიგებას მხარი დაუჭირეს ორი პარტიის კანონმდებლებმა.

LTCM სულ რამდენიმე მილიარდი დოლარი ღირდა, მაგრამ არაფერი მოინდომა, ყურადღება მიექცა იმისათვის, რომ შედეგებით არც თუ დიდი ფირმის კრახს შეეძლო მსოფლიო ფინანსური სისტემა გაენადგურებინა. არავის უთხოვავს, რა მოხდებოდა, თუ მასზე ათჯერ ან ასჯერ დიდი ფინანსური დანესებულება გაკოტრდებოდა. არ უკითხავთ იმიტომ, რომ საქმეს უძლებდნენ არა ფინანსური ინდუსტრიის კონტროლისათვის და ორგანიზაციები, არამედ — ამ ინდუსტრიის ფინანსური ლობი.

„ლობი არის ყველი, რომელიც მხოლოდ სიბნელეში ყვავის,“ — ეს კიდევ ერთი უძლიერესი, პროისრავალური

ლობის — AIPAC-ის ყოფილი ხელმძღვანელის სტივ როზენის ფრაზაა. განმარტება აშშ-ში მოღვაწე ყველა ლობს შეესაბამება. ლობის სამუშაო არასდროს სრულდება თავად ლობისტების ხელით. ზოგჯერ ეს კონგრესის მიერ მიღებული კანონია, ზოგჯერ — საგადასახადო კანონმდებლობაში გამონაკლისის დაშვება, რომელსაც მეგობრულად განწყობილი სენატორები ბიუჯეტში ჩართავენ ხოლმე, ხანდახან ეს ფედერალური რეზერვის წესებია, ხანდახან — ფინანსური ინდუსტრიის მკონტროლებელი სახელმწიფო უწყებების უმოქმედობა.

ლობს ყველაზე ნაკლებად უნდა, რომ ინდუსტრიის ქმედებას რაღაც წესებით ზღუდავენ. 1999-დან 2009-წლამდე ფინანსური ლობები დიდი წარმატებით ახერხებდნენ ფინანსური სისტემის რეფორმირების ნებისმიერი მცდელობის დაბლოკვას. უფრო მეტიც, მათ შეძლეს იმ შეზღუდვების ნარჩენების განადგურება, რაც ამერიკის დიდ დემოკრატიამ მიყვანის მიზეზის, 1920-იანი წლების დასასრულის ფინანსური კრაზის შემდეგ დარჩა.

LTCM-ის კრახის შემდეგ კონგრესმა მიიღო ორი კანონი — ფინანსურ მომსახურებათა მოდერნიზაციის აქტი და სასწრაფო სასაქონლო გარიგებების მოდერნიზაციის აქტი. პირველი კანონი სინამდვილეში აუქმებდა 1933 წლის ბანკინგის კანონს, რომელიც შემანახველი და საინვესტიციო ბანკები. შემანახველმა ბანკებმა სახელმწიფო გარანტიები მიიღეს, მაგრამ არ ჰქონდათ უფლება, სარისკო თამაშები შეეხებინათ ფულით ენარმოებიანთ. საინვესტიციო ბანკებს შეეძლოთ ეკეთებინათ, რაც სურდათ, ოღონდ მხოლოდ საკუთარი ფულით და ჩავარდნის შემთხვევაშიც მხოლოდ საკუთარი თავის იმედი უნდა ჰქონოდათ.

დაახლოებით 1970-იანი წლებიდან ეს სიტუაცია უოლ-სტრიტის ალარ აწყობდა. იქ შემანახველ სალაროებში დაგროვილი უზარმაზარი ფულით სურდათ თამაში და ბინებისა და ბიზნესების გარანტიით კრედიტების გაცემა. ფინანსური ინდუსტრია ლობირებდა კონგრესს, ფედერალურ რეზერვსა და სახელმწიფო ხაზინას. მხოლოდ 1988 წელს მათ ლობირებისთვის 209 მილიონი დოლარი დახარჯეს. ბოლოს და ბოლოს, ინდუსტრიამ თავისას მიაღწია: შემანახველი ბანკების მეანარეთა ფულით თამაშის უფლება მიიღო. შემანახველი ბანკები თავად იქცნენ გიგანტურ ჰეიჯფონდებად.

კაზინო „უოლ-სტრეტი“

ფასიანი ქაღალდების მწარმოებელი ფინანსური სექტორის სამყარო სულ უფრო და უფრო რთულდება. ფინანსურ ინდუსტრიას სურდა, სახელმწიფოს მხრიდან აქ რაიმე წესების დამყარების ნებისმიერი მცდელობისაგან თავი დაეხსნა. სწორედ ამის შესაძლებლობა მისცა მათ მეორე კანონმა — დაუყოვნებელი გარიგებების „მოდერნიზაციამ“. კანონმა მოხსნა შეზღუდვები არასაბიზნო გარიგებებზე, სექტორული საბროკერო კანტორების შექმნაზე. ეს კანტორები იმ საფონდო ღირებულებებით თამაშობდნენ, რომლებსაც ფაქტიურად არ ფლობდნენ.

უოლ-სტრეტი იქცა კაზინოდ, რომელშიც ამერიკელთა უმეტესობამ თავისი საპენსიო დანაზოგების 20-40% დაკარგა. მაშინ მოდერნიზაციასა და ლიბერალიზაციაზე, მეანარებების ნაციონალურ სიმდიდრეში ჩართვაზე, ბაზრის თავისუფლებაზე, მესაკუთრეთა საზოგადოებაზე საუბრობდნენ.

„თავისუფალი ბაზრის“ კანონებს ორივე პარტიამ დაუჭირა მხარი. ინიციატორები იყვნენ რესპუბლიკური კონგრესმენები — გრამი, ლიჩი და ბლილი. ამასთანავე, კანონებს მხურვალედ უჭერდნენ მხარს ფედერალური რეზერვის ყოვლისშემძლე ხელმძღვანელი ალან გრინსპენი და ფინანსთა დემოკრატი მინისტრი რობერტ რუბინი, რომელიც წარსულში საინვესტიციო ბანკ გოლდმან-საკსის უფროს ფინანსურ მენეჯერად მუშაობდა.

მოგვიანებით რუბინი მინისტრის სავარძლიდან სითბანკის მაღალი რანგის მენეჯერის სავარძელში გადაბრძანდა. იმ კანონის წყალობით, რომელიც დიდი ენთუზიაზმით გაიტანა, რუბინმა გასული რვა წლის მანძილზე 126 მილიონი დოლარი გამოიმუშავა.

ჰეჯფონდები 1999-2000 წლების დერეგულაციის ლობირებაში არ მონაწილეობდნენ, მათ სხვა ამოცანები ჰქონდათ. ბანკირები დიდ ფულს შოულობდნენ, მაგრამ, ვისაც წელიწადში მილიონი დოლარი ეცოტავება, ჰეჯფონდში მიდის. როგორც წესი, იქ მენეჯერი მათი კონტროლის ქვეშე მყოფი საკუთარი ქონების 2%-ს და ინვესტიციებიდან 20%-ს იღებს. წარმატებულ მენეჯერს წესიდან ათობით, ხანდახან ასობით მილიონი დოლარის ჯიბეში ჩადება შეუძლია. მათ შემოსავლებს მხოლოდ საგადასახადო სამსახური ემუქრება. ამიტომაც

ნიუ იორკის ბირჟის დარბაზი

როგორ მოვახერხებთ ახალი ეკონომიკის ასპარეზს

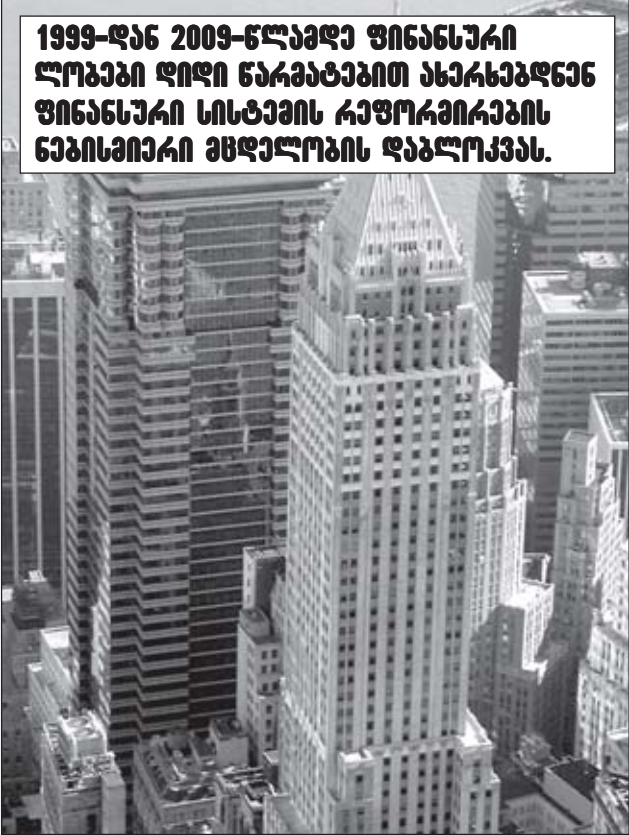
პეჯფონდებმა ამაზეც იზრუნეს და გადასახადების უზინდისობამდე მინიმალზე დაიწესეს. ახლა ისინი ხაზინას საშემოსავლო გადასახადის სახით 15%-ს უხდებიან, მაშინ, როდესაც 35%-ს უნდა უხდოდნენ.

ძნელი გასარკვევია, ეს როგორ მოახერხებს, მაგრამ დემოკრატიამ სენატორმა ნიუ იორკიდან ჩაკ (კარლ) შუმერმა შეძლო, რომ მენეჯერების ახალი, უმდიდრესი კლასისთვის ეს შეღავათი დაეკანონებინა. მაშინ შუმერმა განაცხადა, რომ შეღავათების გაუქმებას მხარს მხოლოდ იმ შემთხვევაში დაუჭერს, თუ სარისკო ფონდებისა და უძრავი ქონების საინვესტიციო კომპანიებისათვის გადასახადებს გაზრდიდნენ. ამით მან იმდენი ჯგუფის ინტერესები დააპირისპირა, რომ პეჯფონდების ექსტრაორდინალური შეღავათები ხელუხლებლად დარჩა. მილიონი დოლარის შემოსწორებისთვის შუმერმა ხაზინის მრავალმილიარდობა დაანაკარგებს მიაღწია.

ახლა შუმერის კანცელარიაში აცხადებენ, რომ სენატორი ფინანსური ინდუსტრიაში აგან დამოუკიდებელია და მხოლოდ ამომრჩეველთა ინტერესებით ხელმძღვანელობს. მაგალითად კი სწორედ სარისკო ფონდებისა და უძრავი ქონების ინვესტიციების მიმართ გადასახადების გადახდებიანების მისი „ბრძოლა“ მოჰყავთ.

გასაკვირი არაა, რომ ჩაკ შუმერი შემოსწორებების წარმატებულ შემგროვებლად ითვლება. მისი უმსხვილესი დონორი ის ფინანსური ინდუსტრიაა, რომელიც წელიწადში 14 მილიონს აძლევს. შუმერმა იმდენი დაგროვა, რომ 2005-დან 2008-წლამდე მთლიანად უარი განაცხადა თავისთვის ფულის შეგროვებაზე. სამაგიეროდ, 284 მილიონი დოლარი მოაგროვა დემოკრატიული პარტიის საარჩევნო კომიტეტისათვის. მხოლოდ 2007 წლის ივნისში, როდესაც პეჯფონდებისთვის შეღავათების ლობიზე ბიკის მილაწია, პეჯფონდებმა დემოკრატიის საარჩევნო კომიტეტს 800 000 დოლარი გადასცეს. 2008 წლის არჩევნებზე დემოკრატიამ შუმერის წინააღმდეგ თავიანთი კანდიდატიც კი არ წარმოადგინეს.

საკრედიტო ისტორია ყველა ამერიკელის თანმდევი და მის მიხედვით განისაზღვრება ადამიანის საიმედოობა ბანკებსა და სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში. ბოლო დროს საკრედიტო ისტორიის ითხოვნა ადამიანის სამსახურში მიღების დროსაც კრედიტუნარიანობის შემფასებელთა როლი ამით არ ამოიწურება. კანონის თანახმად, ისინი ვალდებული არიან, აჩვენონ, ყველა ფასიანი ქალაქის რეიტინგის შეფასება აწარმოონ. ფინანსური ორგანიზაციები, რომლებიც კოლიდურად ითვლებიან, ვალდებული არიან, საინვესტიციო საქმიანობისას ამ რეიტინგებით იხელმძღვანელონ. საშენიო და სანდო ფონდებმა იმეტომ მოახერხეს სა-

1999-დან 2009-წლამდე ფინანსური ლოკაბი დიდი ნაკაბავით ახარებდა ფინანსური სისტემის რაფორირაციის ნებისმიერი მხარეების დაზოგვის.

რისკო დერივატივებით თამაში, რომ მათ უმაღლესი რეიტინგი „AAA“ ჰქონდათ მინიჭებული.

„ასეთ პროცენტებს მაგია არ იღებს“...

უკანასკნელი 16 წლის განმავლობაში აშშ-ში განჩადა მრავალმილიარდობა ინდუსტრია, რომელიც ფულს ოვერდრაფტის საშუალებით გამოიმუშავებს. საუბარია არა კომერციულ საბანკო პროცენტებზე, არამედ — ათასგვარ ჯარიმებზე, რომელსაც ბანკები საკუთარი შეხედულებისამებრ ანესხებენ. ჩვეულებრივი საბანკო ოპერაციების რენტაბულობა ეცემოდა და ბანკებმა ათასგვარ მანიპულაციას მიმართეს, რათა კლიენტები ოვერდრაფტში ჩაერთო, შემდეგ კი ემპაკური ალგორითმებით მათგან ჯარიმები ამოეღოთ. გამოიყენებოდა ყველა მეთოდი ანგარიშების გაყინვიდან ოვერდრაფტის მინიჭების მაცდუნებელი სერვისების შეთავაზებამდე.

ეთქვათ, ბარათზე ფული მთავრდებოდა, კლიენტმა კი ამის შესახებ არ იცოდა და კაფეში დახარჯული 10-15 დოლარის გადახდას ამ ბარათით ცდილობდა. ისედაც კიდევ, ოლონდ შემდეგ ამ თანხის სანაცვლოდ ოვერდრაფტით სარგებლობისათვის 35 დოლარის გადახდა ეკისრებოდა, პლუს იმ ოვერდრაფტის პროცენტები, რომელიც ხუთი დღის განმავლობაში იფარებოდა. შედეგად ბანკი ყოველ დახარჯულ ერთ დოლარზე 2-3 დოლარს შოულობდა, წლიური გათვლით 10 000%-ს. რომელიც იმომიხილველმა აღნიშნა — მაგია ასეთ პროცენტებს არ იღებს. საერთო ჯამში ქვეყნის მასშტაბით ოვერდრაფტებთან დაკავშირებული მანიპულაციებით საშუალოდ წელიწადში 40 მილიარდი დოლარი კეთდება. გარდა ამისა, ათასგვარი მანიპულაციების შედეგად ბანკები თავად ითრევდნენ კლიენტებს გადახარჯვებში. გაინტერესებთ, როგორ მოახერხეს ბანკებმა სესხებზე კანონით დადგენილი უმ-

აღლესი საპროცენტო განაკვეთების გადაჭარბება? ძალიან მარტივად. 2004 წელს ფინანსური ლობის ზენოლის შედეგად ფედერალურმა რეზერვმა დაადგინა, რომ ოვერდრაფტის ჯარიმები სესხის არაა.

საბაზრო ეკონომიკა დიდი ნარმატებით ექაჩებოდა ფულს ამერიკელთა 90%-ის ჯიბიდან და პირდაპირ ზემოქმედებდა 10%-ს აძლევდა ხელში. კეთილდღეობის რეალური ზრდა ამერიკელთა ინდივიდუალური დაჯალია-ვალის არნახული ზრდით შეიცვალა. ახლანდელი თაობა საერთო ჯამში მშობლებზე დასაჯობდა ნაკლებს საინვესტიციო გასწავლებული. ეს პირველი ასეთი თაობა ამერიკის ისტორიაში.

XX საუკუნის დასასრულს დომინირების უფლებების დაცვა ამერიკელი კანონმდებლებისათვის უკვე აღარ იყო აქტუალური თემა. მცდელობები, 2000 და 2003 წლებში აქტში „ჭეშმარიტება ვალეტში“ მტაცებელი სესხებისა და პრაქტიკის შემზღუდავი ცვლილებები შესულიყო, ჩაიარდა. 22 თებერვალს აშშ-ში ძალია-ში შევიდა კანონი, რომელსაც

საკრედიტო ისტორია ყველა ახალი ეკონომიკის მანძილზე და მის მიხედვით განისაზღვრება ადამიანის საიმედოობა ბანკებსა და სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში.

ჩვენების პერიოდში ფინანსურმა ინდუსტრიამ 457 მილიონი დოლარი დახარჯა (შედარებისთვის — სამედიცინო ლობისტებმა 167 მილიონი დახარჯეს, სოფლის მეურნეობის კორპორაციებმა — 67 მილიონი, სამხედრო-სამრეწველო კომპლექსმა კი — მხოლოდ 24 მილიონი).

გასაგებია, რატომ არ მისცა ფინანსურმა ლობმა კონგრესს უფლება, გაეუქმებინა საკრედიტო ბარათის შეთანხმებების ყველა აპლიკაციაზე წერილი შრიფტით ნარწერილი „უნივერსალური დეფიციტი“, რომ ბანკს შეუძლია ნებისმიერ დროს და ნებისმიერი მიზეზით გაზარდოს კრედიტის პროცენტი. ამავე მიზეზით კონგრესმა სრული იგნორირებით უპასუხა გამოძიების ფედერალური ბიუროს გაფრთხილებებს იპოთეკური სესხების გაცემის საქმეში თალლიტობის ეპიდემიის შესახებ. კანონმდებლებს არაფერი გაუკეთებიათ იმისათვის, რომ შეზღუდულიყო უძრავი ქონების ბროკერებისთვის სესხებიდან საპრემიო პროცენტების გაცემა, ან მათ ბროკერებს გაუმართლებელი რისკებისაკენ უბიძგებინა.

ბოლოს აღმოჩნდა, რომ ბროკერები არა მხოლოდ არ იყვნენ დაინტერესებული კლიენტების გადახდისუნარიანობის შემოწმებით, არამედ თავად ასწავლიდნენ მათ თალლიტობას და გადახდისუნარო კლიენტებს ფულის სესხებისაკენ უბიძგებდნენ.

ფედერალური რეზერვი წლობით სრული იგნორირებით პასუხობდა საზოგადოებრივი ჯგუფების მონადებებს, შეზღუდავდა სესხების გაცემის უპასუხისმგებლო პრაქტიკა. საკრედიტო კომპანიებმა 10 წელიწადში 100 მილიონი დოლარი დახარჯეს იმისათვის, რომ მიეღოთ კანონი სისხლის სამართლებრივი გაკოტრების შესახებ. ამ კანონის გამო საკრედიტო ბარათების ვალის გაკოტრების მიზეზით ჩამოწერა ფაქტიურად შეუძლებელია. ბანკების ხელშია სტრუქტურული სესხების სახელმწიფო სუბსიდებიც, რასაც ამ ვალების მომსახურებისთვის წელიწადში 8 მილიარდი ემატება და რაც განათლების მიღებას კიდევ უფრო მიუწვდომელს ხდის. მაგრამ ფინანსური ლობის მთავარი საფრთხე ამ ქმედებებში არაა. იქმნება თავისუფალი საბაზრო ეკონომიკის იდეოლოგია და საზოგადოებრივი აზრს შთააგონებენ, რომ ეკონომიკაში სწორედ ასეთი გადახარაა ბუნებრივი და სასარგებლო.

ჩაკლაპი ფარფლის ურანზე

კიბოთი დაავადებულმა ამერიკელმა, რომელსაც ხანგრძლივი სიცოცხლე აღარ დარჩენია, თავისი ნეტის ურანზე სარეკლამო ადგილი გამოყო.

ორეგონის შტატის მკვიდრი აარონ ჯეიმსონი ამბობს, რომ სულ რამდენიმე თვით სიცოცხლე დარჩა და ურანზე სარეკლამო ადგილებს გაყიდვით 800 დოლარის გამოშვებას იმედი აქვს. ამ ფულს მეუღლეს მისცემს, რათა მან კრემაციის ხარჯები გადაიხადოს.

ჯერჯერობით მომაკვდავს მხოლოდ 100 დოლარი აქვს — ურანზე ადგილი პირველმა მისმა მეგობარმა, რესტორნის მფლობელმა შეიძინა.

„ფულკეი“ ნახევარფინალისთვის ტრასაზე მოეხადა

ინგლისურმა საფეხბურთო გუნდმა „ფულკემ“ მოსამზადებელი ვარჯიში პირდაპირ გერმანულ ავტობანზე ჩაატარა. ევროპის ლიგის ნახევარფინალურ შეხვედრაზე ჰამბურგში გუნდი ავიაკრიზისის გამო ავტობუსით მიემგზავრებოდა. წესით, 17 საათში ადგილზე უნდა ყოფილიყვნენ, მაგრამ ავტობუსის სამსაათიანი საცობში აღმოჩნდა. გუნდის მთავარი მწვრთნელი როი ჰოდჯსონი იძულებული გახდა, ექსტრემალურ პირობებში ჩეტარებინა მატჩის წინა ბოლო ვარჯიში და იქვე, გზის პირას მოაწყოს საფეხბურთო მოედანი.

გუნდის მეკარის — მარკ შვარცერის თქმით, სავარჯიშოდ იდეალური პირობები არ იყო, მაგრამ უარესს ვობდა.

ნაქრდალი, 50 წლის უეფა, პატრონს დაუბრუნეს

ბრიტანელმა პენსიონერმა 65 წლის ჯონ ბიბიმ 50 წლის წინათ მოპარული ფუნთუშების შეკვრა კანონიერ მფლობელს დაუბრუნა. როგორც თავად განაცხადა, დანაშაულის გრძნობა მთელი ამ დროის მანძილზე არ აძლევდა მოსვენებას.

დანაშაული ჯონმა 1960 წელს, 15 წლის ასაკში ჩაიდინა. იმ პერიოდში საზაფხულო არდადეგებზე პატარა კაფეში მუშაობდა. „ტკბილეული ყოველთვის მიყვარდა, თანაც მშვიდი ვიყავი და ფუნთუშები მოვიპარე. მას შემდეგ მსგავსი არაფერი ჩამიღენია“, — ამბობს ბიბი. სულ ცოტა ხნის წინათ ჯონი მიხვდა, რომ იმ კაფის მფლობელისთვის სიმატლე უნდა გაემხილა და ამ მიზნით ლეს სიმპსონს შეხვედრაზე შეუთანხმდა. სტუმრობისას ფუნთუშების შეკვრა გაუნოდა და განუცხადა, რაღაცასი უნდა გამოგიტყდეთ. და ყველაფერი უამბო. „ის პირველი ადამიანი იყო, ვისაც ამის შესახებ ვუთხარი და შევბოთ ამოვისუნთქე“, — ამბობდა შემდეგ ჯონი.

სიმპსონმა ის კაფე 1972 წელს გაყიდა, ახლა პენსიონერები ძველი თანამშრომლების შეკრებას და თავად სიმპსონის 80 წლის იუბილის აღნიშვნას გეგმავენ.

გადაენწყვიტი ბრძოლა ჩრდილოეთ კავკასიისთვის

მოსკოვის ტერაქტებმა ისევე გაამძაფრა კამათი და განხილვა იმისა, რომ ჩრდილოეთ კავკასიაში რაც შეიძლება სწრაფად უნდა გადაიჭრას ტერორიზმის პრობლემა. სამართალდამცავი ორგანოების მთავარ ამოცანად ექსტრემიზმის ყველა გამოვლინებასთან ბრძოლა ისახება, მაგრამ ამჯერად რუსეთი რელიგიურ ექსტრემიზმს შეეჯახა. ჩრდილოეთ კავკასიაში ვაჰაბიზმი დეზინტეგრაციული პროცესებისა და რეგიონის რადიკალიზაციის სიმბოლოდ იქცა.

2010 წელს რუსეთმა „რელიგიის საფუძვლების“ შემოღებით ექსტრემიზმს დაიწყო; თვლიან, რომ ტრადიციულმა რელიგიებმა ძალიან მორალური-ზნეობრივი კოდექსი უნდა შეიმუშაონ და სხვათა მიმართ შემწყნარებლობა განივიტარონ.

წინასწარ ძნელი სათქმელია, როგორ ზემოქმედებას მოახდენს ფართოდ გავრცელებული ისლამური დოქტრინა მორალური-ზნეობრივად და რადიკალიზაციის კავკასიაზე. სცენარი პოზიტიურიც და ნეგატიურიც შეიძლება იყოს.

მორალური განზომილების გარდა, თანამედროვე მსოფლიოში რელიგიას სახელმწიფოებრივი და გეოპოლიტიკური განზომილებებიც აქვს. ისლამში გამოხატული არაა.

გეოგრაფიული ჩრდილოეთ კავკასია სატრანზიტო პუნქტია რუსეთის ინტერესების ამიერკავკასიისა და შუა აზიაში განვითარების გზაზე. რეგიონში სტაბილურობაზე და მოკიდებული პოსტსაბჭო-

ლი ერთიანობის ფორმირება და მისი აღიარებაა. განსხვავება მხოლოდ იმაშია, თუ ამ სამყაროში რომელი პოლუსზე ორიენტირდება ჩრდილოეთ კავკასია.

ყველაზე დამაბნეველი ვარიანტი იქნებოდა რეგიონში რელიგიური უპირატესობისთვის მხარეების პერმანენტული დაპირისპირება, რაც ჩრდილოეთ კავკასიის ისედაც ეთნიკურად დიფერენცირებული მოსახლეობას მტრულ დაჯგუფებებად დახლიჩავდა.

ამ დროისთვის ამგვარი სცენარი მუდმივად შესაძლებლად იქნება, რადგან თურქეთი კვლავაც ეძებს საკუთარი პოლიტიკის განხორციელებას და უკვე განაცხადა, რომ რუსეთთან ერთად სურს კავკასიაში კონფლიქტები არეგულიროს.

ეს ნიშნავს, რომ რუსეთის მიერ ჩრდილოკავკასიურ საექსტრემიზმში ჩაურევლობას თურქეთი საკუთარი ინტერესებისთვის გამოიყენებს. და მხოლოდ რუსეთთან ურთიერთობის ფაქტი თუ შეაჩერებს

თურქეთს, რომ ჩრდილოეთ კავკასიაში უფრო მნიშვნელოვანი გავლენისთვის არ იბრძოდეს.

ამგვარი მდგომარეობა ირანთან მიმართებაშიც. მასაც აქვს შესაძლებლობა, რომ რეგიონის კონტროლისთვის იბრძოდეს. ამ შესაძლებლობებს ირანი ჯერჯერობით ახლო აღმოსავლეთში იყენებს.

ფინანსური ნაკადებისა და თავისი იდეოლოგიების ჩრდილო კავკასიისკენ მიმართული ისლამური სახელმწიფოს დეზინტეგრაციული პროცესების სტიმულირების ყველაწინააღმდეგეა.

არც რადიკალური ისლამის პოტენციალია გვერდზე გასაწევი, რაზეც ჩრდილოეთ კავკასიის ტერორიზმზე რუსეთის სახელმწიფოს — კავკასიის ემიგრაციის შექმნის იდეა მეტყველებს. ეს ყველაფერი კი პირდაპირი გამოწვევაა რუსეთისთვის, რასაც გადამწყვეტი პასუხი მკაფიოდ ჩამოყალიბებული პოლიტიკურმა იდეოლოგიამ უნდა გასცეს.

segodnia.ru

პენტაგონს ქვეყნების დაპყრობის ახალი გეგმა აქვს

პენტაგონის მეთაურმა რობერტ გეიტსმა განაცხადა, რომ რთულ მდგომარეობაში მყოფ ქვეყნებში ამერიკული ჯარების შეჭრა, როგორც ეს ერაყისა და ავღანეთის შემთხვევაში მოხდა, აღარ იგეგმება. ამიერიდან ამერიკის შეერთებული შტატები დაშლის პირას მყოფი ქვეყნების მიმართ ახალი სტრატეგიის შესაბამისად იმოქმედებს.

ამ სტრატეგიის არსი შემდეგში მდგომარეობს: იმის ნაცვლად, რომ თავად შევივდნენ სხვის ქვეყანაში და ქაოსი მოახყონ, ამერიკელი სამხედროები იმავს თავდაცვის ეროვნულ ძალებს (ჯარს, პოლიციას და ასე შემდეგ) ასწავლიან. ამ პრაქტიკას ცივი ომის წლებში იყენებდნენ, თანაც — ამერიკისა და საბჭოთა კავშირის და საინტერესო შედეგებიც ჰქონდა ექვსდღიანი ომის, ავღანეთისა და ვიეტნამის ომებისა და სხვათა სახით.

მაგრამ ახლა, როდესაც გეოპოლიტიკური მოწინააღმდეგე არ ჩანს, ამერიკელი მრჩევლები სხვა ქვეყნების ჯარებს ასწავლიან, როგორ დაიმორჩილონ საკუთარი ხალხი. ცხადია, ეს სტრატეგია გამოიყენება მიზნებისთვის (კარგადაა ცნობილი, რომ სხვაგვარი მიზნები ამერიკას არც არასდროს ჰქონია), პროამერიკული რეჟიმების მხარდასაჭერად.

რომ ამ ვერსიას ვერავის დაავჯრებს. რობერტ გეიტსი, რომელსაც ხელში ვითომ მასობრივი განადგურების იარაღის სინჯიანი სინჯარა იჭირა შორეულ 2003 წელს და ამერიკელ სენატორებს ცხვირწინ უჯანჯლარებდა, თურმე ერაყის დაშლისგან გადარჩენაზე ზრუნავდა.

იმის გამო, რომ გეიტსის მიერ შემოთავაზებული ფორმულირება უკიდურესად ბუნდოვანია, გააკოტრებული, დარღვევის პირას მყოფი ან არმემდგარი სახელმწიფოების კატეგორიას, რომლისკენაც აშშ-ის სამხედრო უწყების ხელმძღვანელი იშვერს თითხ, ნებისმიერი ქვეყანა შეიძლება მიეკუთნოს. სენატორებსა და პრეზიდენტს გეიტსი, რასაც უნდა, იმას დაუმტკიცებს.

თეთრი სახლის სამიზნე ქვეყნებთან მიმართებაში სამი ვარიანტი აქვს: პირველი — ჩამოაგდოს ხელისუფლება, დაუყოლიებელი ლიდერი ჰააგაში გააშენოს და იქ ამასხარაოს ან ადგილზევე ჩამოახრჩოს, თავისი დაცვი დააყენოს; მეორე — მოახყოს რევოლუცია და შემდეგ გააკეთოს ზუსტად იგივე, რაც პირველ ვარიანტშია ჩამოთვლილი; მესამე — ისარგებლოს სახელმწიფოს

გადახდისუწარობით, მათ შორის — მსოფლიო სავალუტო ფონდთან მიმართებაში და ეკონომიკური მარწუხებით ამოშავდეს სული.

შოკედ, გეიტსის ფორმულაში მშვენივრად ჯდება უკრაინაც, ბელორუსიც, მოლდავეიც, მთელი შუა აზიაც, მთელი სამხრეთ კავკასიაც, თვით რუსეთიც კი.

ამ ახალი სტრატეგიით აშშ იმიჯის პრობლემებსაც იგვარებს. ვაშინგტონი მსოფლიო შენადარმიდან მსოფლიო ბიძია მილიციადიდ იქცევა. გარდა ამისა, „ცივი ომის“ სტილი ჩატარებული ახალი სამხედრო ოპერაციების ხარჯები შეიძლება ნატოელ მოკავშირეებსაც გადაუნაწილოს, ცოცხალი ძალის დანაკარგები კი მთლიანად გადაულოცოს საქართველოს მსგავს, მისი კმაყოფილე მყოფ ქვეყანას. ახლა გასაგებია, რატომ დატოვა ობამამ გეიტსი თავის გუნდში.

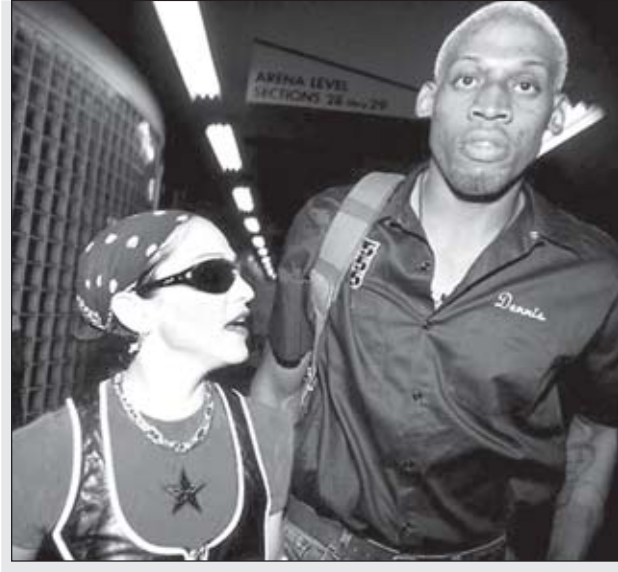
კაცი, რომელსაც არ შეეშინდა, ამერიკის შეერთებული შტატების მთელი პოლიტიკური ელიტა რძიანი სინჯარით დაეფიანებინა, აუცილებლად მოიფიქრებდა რამე ორიგინალურ მეთოდს იმის გასაკეთებლად, რასაც ბუში აკეთებდა.

segodnia.ru

პარსკვლავთა ყველაზე უჩვეულო რობანები

შარი და ტომ კროუი

მრავალი წლის წინათ 20 წლის მსახიობსა და 36 წლის მომღერალს რომანტიკული ურთიერთობა ჰქონდათ. თავად შერი იხსენებს, რომ „ბოლოქარი ვენებები ამოძრავებდათ.“ წყვილმა ერთმანეთი 80-იანი წლების შუახანებში გაიცნო თეთრ სახლში გამართულ საქველმოქმედო ვახშამზე. თუმცა, რომანი ხანმოკლე გამოდგა — მათი გადაღებების გრაფიკი ერთმანეთს არასდროს ემთხვეოდა.

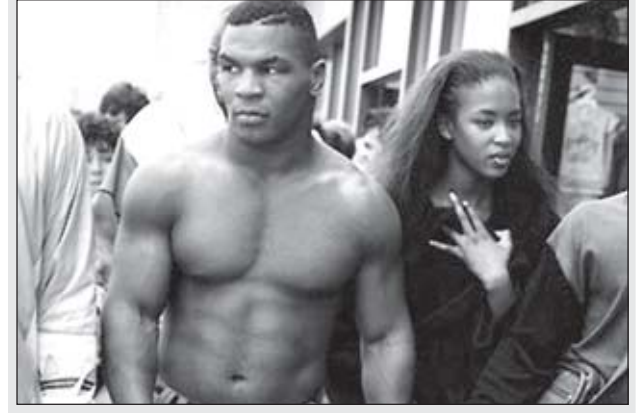
მადონა და დენის როდმანი
მომღერალს მუდამ იზიდავდა აპოლონის აღნაგობის მამაკაცები. იმ დროს, როცა მოკლესარვლიანი ჰესუს ლუსი ჯერ კიდევ ეზოში დარბოდა, მადონა კალათბურთზე, უფრო სწორად, დენის როდმანზე გიჟდებოდა. წყვილის რომანი დიდხანს არ გაგრძელდებულა. ამბობდნენ, რომ მადონას როდმანისგან ბავშვის გაჩენაც კი უნდოდა.

კრისტინა ეალბეიტი და ბრედ პიტი

80-იან წლებში ბრედ პიტი სერიალის „დაქორწინებულები და შეილიანები“ ვარსკვლავს კრისტინა ეალბეიტს ხვდებოდა. იმ დროისათვის ბრედი ჯერ კიდევ არ იყო „მსოფლიოს ქალების ოცნების მამაკაცი“, ხოლო კრისტინა თავგადასავალიანი გოგო გახლდათ. 1989 წელს კრისტინამ და ბრედმა ერთმანეთი ლოს-ანჯელესში გაიცნეს, მაგრამ მათი რომანიც მალე დასრულდა.

მაიკ ტაისონი და ნაომი კამბაჯალი
იქამდე დიდი ხნით ადრე, ვიდრე „შავი პანტერა“ ვლადისლავ დორონის შეხვედებოდა და მოსკოველი გახდებოდა, მისი გული გამალეებით ძგერდა კრივის რინგზე პირველი რაუნდის დაწყების მანიშნებელი გონგის გაგონებისას. 80-იანი წლების ბოლოს ერთ-ერთ მოდურ წვეულებაზე ნაომიმ ცნობილი მოკრივე მაიკ ტაისონი გაიცნო. ტაბლოიდებმა მათ მამხივე „მზეთუნახავი და ურჩხული“ შეარქვეს. წყვილის რომანი წელიწად-ნახევარს გაგრძელდა.

სარა ჯენისკა პარკერი და უმცროსი ჯონ კენედი
სანამ ცნობილი მწერალი კერი ბრედმოუ გახდებოდა, სარა ჯენისკა პარკერი მისის კენედის ტიტულზე ოცნებობდა. 1991 წელს, ბროდვეიზე გამართული სპექტაკლის შემდეგ 26 წლის მსახიობმა ყვავილების თაიგული და ბარათი მიიღო, სადაც ენერა, რომ კენედის დინასტიის მემკვიდრე პრინცი ვახშამზე ეპატიუებოდა. ჯონ კენედი უმცროსი ერთობ თავაზიანი და ყურადღებიანი კავალერი გამოდგა და სარამ უკვე ქორწინების გეგმები დააწყო, თუმცა 1999 წელს, როცა ტაბლოიდები ატლანტის ოკეანის თავზე დატრიალებულ ტრაგედიაზე ალაპარაკდნენ, პარკერი უკვე მეთუ ბროდვეიკის ცოლი იყო და სერიალის — „სექსი დიდ ქალაქში“ გადაღებებში მონაწილეობდა.

ჯასტინ ტიმბალეიკი და ფერჯი

მაშინ ფერჯი 23 წლის იყო, ტიმბალეიკი კი — 16-ის. ერთმანეთი 1997 წელს გაიცნეს და რომანიც გააჩაღეს, მაგრამ ფერჯი ჯასტინთან ერთად საზოგადოებაში გამოჩენას გაურბოდა, რადგან ამ ურთიერთობას სერიოზულად არ აღიქვამდა და ჯასტინიც მეტისმეტად უმნიფარად მიიჩნდა.

ნიკოლ კიდმანი და ლენი კრავიცი
ტომ კრუზთან განშორებამ სერიოზულსა და თავშეკავებულ კიდმანს რომანტიკული თავგადასავლებიკენ უბიძგა. ნუგეში ნიკოლმა გამოუსწორებელი დონუჟანის, თავით ფეხებამდე სვირინგიანი როკერის — ლენი კრავიციის მკლავებში პოვა. ლენი ბოლოქარი ცხოვრების რიტმს კი შეეჩვია, მაგრამ ლალატს — ვერა.

კიანუ რივი და დიანა კიტონი

ვინ იფიქრებდა, რომ „პლანეტის ყველაზე იდუმალ მარტოხელა მამაკაცს“ ასაკოვანი ქალებისკენ უწევს გული? 57 წლის დიანა რივიზმა გადასალბ მთედანზე გაიცნო და რომანიც დაიწყო, სხვა საკითხია, რომ სერიოზულ ურთიერთობებზე არ უფიქრია...

მოზი და ნატალი პორტმანი
ამ რომანის გახსენებაზე მოზი ყოველთვის წითლდება. წყვილმა ერთმანეთი იმ დღეს გაიცნო, როცა „ლეონის“ 14 წლის ვარსკვლავი ლამის კლუბში მოდური მუსიკოსის კონცერტზე არ შეუშვეს. ამბობენ, რომ ორიოდ წლის შემდეგ მოზისა და ნატალის ხანმოკლე, მაგრამ ბოლოქარი რომანი ჰქონდათ.

ყველაზე უჩვეულო მკაცრები

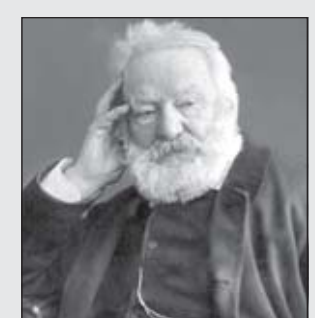
დაპატიმრების შემდეგ, ერთმა ავსტრიელმა მებრუნემ მსოფლიოში ყველაზე უიღბლო მძარცველის სახელი დაიმკვიდრა. კრიმინალისტიკის ისტორიაში იგი, ალბათ, ყველაზე იოლად დასაკავებელ მძარცველად შევა. უიღბლობის ჯაჭვის პირველი რგოლი ის იყო, რომ ძარცვის პირველი მცდელობისას ბოროტმოქმედმა და-

დეგ უიღბლო მძარცველს გაასხენდა, რომ ფულით სავსე პლასტიკატის პაკეტი ავტოსადგომზე დარჩა. უკან მიბრუნდა და ნადავლი აიღო, მაგრამ გამეღვლებმა ამჯერად მძარცველის მანქანის ნომერი დაიმახსოვრეს. მანქანა კი, არც მეტი, არც ნაკლები, სამსახურბრივი გახლდათ და ნომრებიც საბაჟო სამსახურისა ჰქონდა. ასე რომ, პოლიციამ ყოველგვარი ძალისხმევის გარეშე დააკავა დამნაშავე.

ყველაზე მოკლე ბაკათი

ფრანგმა მწერალმა ვიქტორ ჰიუგომ, რომელიც სიტყვაძუნწი კაცი გახლდათ, რომან „საბრალონის“ გამოცემის შემდეგ თავის გამომცემელს გაუგზავნა ბარათი, რომელშიც ეწერა: „?“. გამომცემელმა მიუგო: „!“. ეს, ალბათ, ნიშნავდა: „როგორ იყიდება ჩემი წიგნი?“ — „ჩინებულად!“

საქართველო

გზურთ, გაგზიყაროთ თქვენი მოსაზრებები? დაგზიყარეთ: 38-41-97, ან მოგზიყარეთ: info@geworld.net

კლანების 10 უპიჯრესი აღაპიანი

2010 წელს მსოფლიოში 1.011 მილიარდდერია. ეს ტიტანები მსოფლიო ეკონომიკას აკონტროლებენ, ენერჯითა და ფოლადით დაწყებული, მოდიტა და ტელეკომუნიკაციებით დამთავრებული.

ნუსხაში 47 მლრდ დოლარით მესამე ადგილზეა **შირინ ბაზტი**. ამერიკის უსაყვარლესმა ინვესტორმა გასული წლის განმავლობაში 10 მლრდ დოლარი გამოიმუშავა Berkshire Hathaway-ს აქციებზე. მისი აზრით, აშშ-მა ეკონომიკური „პერლ ჰარბორი“ გადაიტანა, მაგრამ ხელახლა აღორძინებას შეძლებს.

ლონდონის ყველაზე მდიდარი რეზიდენტი, ინდოელი ემიგრანტი. ლაქში მიტალი სათავეში უდგას მსოფლიოში უდიდეს ფოლადასახმელ კომპანია ArcelorMittal-ს. 2009 წელს მისი შემოსავალი 75 პროცენტით შემცირდა, თუმცა დეკემბერში 1.1 მლრდ დოლარი გამოიმუშავა.

მილიარდერთა შორის მერვეა **ბილ ბატისტი**, რომლის ქონებაც 27 მლრდ დოლარს შეადგენს. მან დაიფიცა, რომ პლანეტის უმდიდრესი ადამიანი გახდებოდა და სიტყვას არ ტყვის. შარშან მისი ქონება 19.5 მლრდ-ით გაიზარდა.

პლანეტის ყველაზე მდიდარი კაცი კი მექსიკელი **კარლოს სლიმ ჰელუ**, რომლის ქონება 53.5 მლრდ დოლარად ფასდება.

მეთოთეა **მუქეშ ამბანი**, რომლის ქონება 29 მლრდ დოლარად შეფასებული. მისი კომპანია Reliance Industries ინდოეთში ყველაზე ძვირადღირებულ ბიზნესს წარმოადგენს. მუქეშ ამბანს შარშან მილიარდერთა ნუსხაში მეშვიდე ადგილი ეკავა. დაქორწინებულია, ჰყავს სამი შვილი.

მდიდართა ნუსხაში 28 მლრდ დოლარით მეექვსე ადგილი უკავია **ლოურენს ელისონს**. Oracle-ს დამფუძნებლის ქონება დღითიდღე იზრდება. ბოლო 12 თვის განმავლობაში მისი აქციების ფასმა 70 პროცენტით მოიმატა, ხოლო ამ 5 წლის მანძილზე ელისონმა 57 კომპანია იყიდა. ლოურენს ელისონი ჩიკაგოს შტატის უნივერსიტეტში სწავლობდა, თუმცა სწავლა არ დაუსრულებია. 1977 წელს კი კომპანია Oracle დააარსა.

ნუსხაში მეცხრე ადგილზე **ამანსიო ორტიგა**, 25 მლრდ დოლარით. იგი კომპანია Inditex-ს ხელმძღვანელობს, რომელსაც 73 ქვეყანაში 4 500 მაღაზია აქვს.

მილიარდერთა ჩამონათვალში მეორე ადგილი **ბილ ბატისტი** უკავია. მისი ქონება შარშანს აქეთ 13 მლრდ დოლარით გაიზარდა და ახლა 53 მლრდ-ს შეადგენს. მოგების 60 პროცენტი Microsoft-იდან როდი მიიღო: მისი ინვესტიციები Four Seasons-ის, Televisa-ს და Auto Nation-ის ოტელების ქსელსაც მოიცავს.

მსოფლიოს №5 მდიდარი კაცი, **28.7 მლრდ დოლარით, ლაქში მიტალი** გახლავთ,

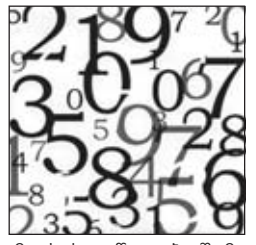
ჩამონათვალში მეშვიდე ადგილი, **27.5 მლრდ დოლარით, ბერნარდ არნო** ერგო. მოდის ინდუსტრიის ეს გიგანტი ევროპის უმდიდრესი ადამიანია, რადგან კომპანია LVMH-ის აქციები, რომელსაც იგი სათავეში უდგას, 57 პროცენტით გაიზარდა.

პლანეტის ყველაზე მდიდარ ადამიანთა ათეულს აგვირგვინებს **პარლ ალბრეხტი**, რომლის ქონებაც 23.5 მლრდ დოლარს შეადგენს. Aldi Sud-ის დისკონტ-სუპერმარკეტთა ქსელის მფლობელია. სუპერმარკეტთა ქსელი მონინავა მთელ ევროპაში, აშშ-ის 29 შტატში 1.000 მაღაზია ფუნქციონირებს.

ყველაზე დიდი რიხსვი

ამჟამად ყველაზე დიდ რიხსვად მიიჩნევა „გუგოლი“ (Google) — ერთიანი ასიწული, რომელიც აღინიშნება, როგორც 10 მე-100 ხარისხში.

სახელწოდება ამერიკელმა მათემატიკოსმა ედვარდ კასნერმა შემოიღო, ხოლო გამოიგონა მისმა 9 წლის ძმისშვილმა. სახელწოდება შემდგომში საფუძვლად დაედო ცნობილი ინტერნეტკომპანიის — Google-ს დასახელებას.

ყველაზე დიდი რიხსვი ამავ დროს გამოთვლითი სამყაროს ზღვარს წარმოადგენს, რადგან სამყაროში არ არსებობს არც ერთი პარამეტრი, რომლის საზომადაც „გუგოლის“ გამოყენება იქნებოდა საჭირო.

ყველაზე ძვირადღირებული მხატვარი

მსოფლიოში ყველაზე ძვირადღირებული მხატვარი ბრიტანელი დემიენ ჰერსტი. მისი ერთ-ერთი ყველაზე სკანდალური ნამუშევარი „For the Love of God“ 100 მლნ დოლარად გაიყიდა. ეს ბრილიანტებით მოჭვილი პლატინის თავის ქალა გახლავთ. ჰერსტის თქმით, ამ ნამუშევრის დასამზადებლად მას 28 მლნ დოლარი და 8601 ბრილიანტი დასჭირდა. პლატინის თავის ქალა ხელოვნების ყველაზე ძვირადღირებული ნიმუშია, რომლის ავტორი დღესაც ცოცხალია.

ყველაზე ძვირადღირებული ტელეფონი

ამ ტელეფონის ფასი წარმოუდგენლად მაღალია — 1 მლნ ევრო. GoldVish-ის მარკის ჩვეულებრივი აპარატებიც ძალიან ძვირია: 22-დან 127 ათას ევრომდე ღირს. ტელეფონების კორპუსები უმაღლესი ხარისხის ბრილიანტებით მოჭვილი სხვადასხვა ფერის ოქროთა დამზადებული. GoldVish-ის ყველაზე ძვირადღირებული მოდელი, რომლის დიზაინი Emanuele Gueit-მა შეიმუშავა, გინესის რეკორდების წიგნშია შესული. მთელ პლანეტაზე ამ 1 მლნ ევროიან ტელეფონს სულ სამი კაცი ფლობს და, როგორც ამბობენ, სამივე რუსია.

ყველაზე პატარა ავტომანქანა

მსოფლიოში ყველაზე პატარა ავტომანქანა ინგლისში 1962 წელს გამოუშვეს. მოდელს Peel P50 ერქვა და ერთადერთი მგზავრის, ანუ მძღოლისთვის იყო გათვალისწინებული. ტექნიკის ეს საოცრება სიგრძით 134 სმ იყო, ჰქონდა ერთადერთი ფარი და საათში 64 კმ-ს ავითარებდა. კომპანიამ სულ ასი ასეთი ავტომანქანა გამოუშვა.

ყველაზე ძველი ქალაქი

მდინარე იორდანზე (პალესტინა) მდებარე ქალაქი **ეირიქონი** მსოფლიოში ცნობილ ქალაქთა შორის უძველესია. ჩვენ-ამდღე 800 წლის წინათ ამ ქალაქის მოსახლეობა 3000 კაცს შეადგენდა. თუმცა, იავარქმნილ ქალაქთა შორის უძველესად მაინც ჩრდილოეთ ერაყში მდებარე ზავე ჰემი შანიდარი ითვლება, რომელიც 1957 წლის გათხრებისას აღმოაჩინეს. ქალაქის დაარსების თარიღად არქეოლოგებს ჩვენ-ამდღე 8901 წელი მიაჩნიათ.

ყველაზე გრძელი გზატკეცილი

მსოფლიოში ყველაზე გრძელი პანამერიკანა გზატკეცილია, რომელიც ამერიკის ორივე კონტინენტს კვეთს ალასკიდან ცეცხლოვან მიწამდე, ანუ ჩრდილო ამერიკის ყველაზე ჩრდილოეთით მდებარე ნურტილიდან სამხრეთ ამერიკის ყველაზე სამხრეთ ნურტილამდე. პლანეტის ყველაზე გრძელი გზატკეცილის სიგრძე 27.378 კმ-ია. 1970 წელს ეს გზატკეცილი თავიდან ბოლომდე პირველად გადაკვეთა ავტომანქანამ. მგზავრობა 99 დღეს გაგრძელდა.

ყველაზე მოკლე წელიწადი

ჩვენ-ამდღე 46 წელს რომის იმპერიის მთელ ტერიტორიაზე მოქმედ კალენდრად იულიუსის კალენდარი გამოცხადდა, რომელსაც წლის დასაწყისი მარტიდან იანვარში გადაჰქონდა. ამგვარად, ახალსტილზე გადასვლის წინა წელი ყველაზე მოკლე (ორი თვით) აღმოჩნდა, რადგან მარტში დაიწყო და დეკემბერში დამთავრდა...

ყველაზე უხანარი საბავშვო ნიგნი

ყველაზე უხანარი საბავშვო ნიგნი, რომლის სახელწოდებაცაა „მამაჩემის ახალი ცოლი, რომელსაც რობერტი ჰქვია“, გერმანელმა გამომცემელმა გამოუშვა, რომლის თქმითაც, ნიგნის მიზანია მინიმუმამდე იქნას დაყვანილი ფსიქიკური ტრავმები ბავშვებში, რომელთა მშობლები განქორწინდნენ ანდა ერთსქესიანი ქორწინება არჩიეს...

ნელი ბერაია — უიჯლო მშვენიერება

დღეს უკიდევანოდ გაშლილი თბილისის შემყურე ადამიანი ვერც კი წარმოიდგენს, რომ სულ რაღაც 50 წლის წინათ ამ ქალაქში თითქმის ყველა ერთმანეთს იცნობდა. თავის გამოჩენისა და შეხვედრების საუცხოო ადგილი კი ორი ცენტრალური ქუჩა იყო — რუსთაველი და პლენანოვი.

პლენანოვზე სასაიროდ მოდიოდნენ: დიდუბიდან, ჩუღურეთიდან, ნახალოვკიდან, სვანეთის უბნიდან, ოქროს უბნიდან და ლოტკინიდანაც კი. ხოლო რუსთაველზე: მთაწმინდიდან, სოლოლაკიდან, ვერიდან, ვაკიდან, ორთაჭალიდან და ავლაბრიდან. ერთ დღეს პლენანოვზე ჩვენი უბნის დონეუნი შეგხვდა და ქალაქის ახალი ამბები მიამბო: გუშინ რუსთაველზე, ოპერის მხარეს ულამაზე-სი გოგო გავიცანი, აქაური არ უნდა იყოს, ოპერაზე მკითხა — ეს რა შენობა არისო. ლამაზ ქალს რა გამოიღვეს, არც მათზე „მონადირე“ კაცების დოღია უჩვეულო. ღირსეულნი თუ უღირსნი

სხვადასხვა ხერხებით ცდილობენ ლამაზი ქალის გულის მოგებას — ზოგი ცოლად შერთვის მიზნით, ზოგი კიდევ გასართობად. არჩევანი კი „სუსტი სქესის“ ხელშია მეტნილად. ნათქვამია, გემოვნებაზე არ დავობენო, მაგრამ მშვენიერება განა საკამათოა?! ერთ დღეს ის მშვენიერი არსება ჩემმა ბათუმელმა მეგობარმა კუკური ბუჟანიძემ გამაცნო, რომელიც შემდგომ მისი მეუღლე გახდა. ის მშვენიერი ქალიშვილი კი ნელი ბერაია გახლდათ. თანდაყოლილი ღვთაებრივი სილამაზის წყალობით იგი 14 წლის ასაკში კინოსტუდია

„ქართული ფილმის“ ობიექტივში მოხვდა და კინოფილმ „აკაკის აკვანში“ უკვე სახელმწიფო ულამაზეს ქალბატონთან — მედეა ჯაფარიძესთან ერთად ამღერეს „სანთელივით ჩაქვრები...“ ასე დაირწა ნელი ბერაიას სამსახიობო აკვანი, რომელსაც გზის გაგრძელება აღარ მოჰყოლია.

ეს ის დროა, როდესაც მხატვრული ფილმის „ქეთო და კოტეს“ გადაღების წინა სამზადისი მიმდინარეობდა. რეჟისორი ვახტანგ ტაბლიაშვილი მსახიობთა შერჩევით იყო დაკავებული. პარალელურად მას სამხატვრო საბჭო ეხმარებოდა. ქეთოს როლის სინჯებზე მედეა ჯაფარიძე და ნელი ბერაია გადაიღეს. სამხატვრო საბჭომ არჩევანი ნელიზე შეაჩერა და პატარა გოგოს მიხეილჭიაურელმაც კი მიულოცა ესოდენ დიდი წარმატება. მაგრამ რეჟისორ ვახტანგ ტაბლიაშვილის კატეგორიული მოთხოვნით, ქეთოს როლი იმდროისთვის უკვე

ნელი ბერაია

ნელი ბერაია

ცნობილ მსახიობს, ქალბატონ მედეა ჯაფარიძეს უნდა ეთამაშა. ასეც მოხდა. ქალბატონი მედეა ქეთოს როლში განუმეორებელი აღმოჩნდა.

ამის შემდეგ ბედისწერამ ნელი ბერაია სულ სხვა გზით გააქანა. უიღბლობა მისი ცხოვრების თანამგზავრი გახდა, რამდენჯერაც გათხოვდა, იმდენჯერ დაქვრივდა; ორი შვილი შეეძინა და ორივე ტრაგიკულად დაეღუპა. ღვთაური სილამაზე კი ხანდაზმულობამდე შერჩა.

ნარმოუდგენელი იყო ისეთი ქალის მართოსულობა, რომელიც წვეთი წყალივით ჰკავდა ოდრი ჰეპერსს. იგი

www.fact.ge
FACT
ACM Group

მიირთვით «კაპრიციო» ტკბილეული სურვილისამებრ

თბილისში გაიხსნა იტალიური საკონდიტრო „კაპრიციო“, რომელიც ახალი სიტყვაა საკონდიტრო წარმოებაში. პროდუქცია მსოფლიო სტანდარტის ტექნოლოგიებითაა შექმნილი. ეკოლოგიურად სუფთაა და ფასებიც ყველასათვის ხელმისაწვდომია.

კომპანიის დევიზი მისსავე სახელწოდებაშია, რომელიც სურვილისამებრ განგაწყობთ ტკბილი სიამოვნებისათვის. კომპანია 2009 წლის დეკემბერში შეიქმნა და მისი დამფუძნებლები არიან ავტორიტეტული კონდიტერები: რეზო დევდარიანი, დავით ჩხენკელი და თემურ ვაშაკიძე, რომელთა გამოცდილება და ცოდნა კომპანიის წარმატების საწინდარია.

„კაპრიციო“ (იტალ.) ნიშნავს — სურვილისამებრ — ამდენად, ის მართლაც რომ აკმაყოფილებს ყველა ასაკის მომხმარებლის მოთხოვნას. კომპანია, ძირითადად, ორიენტირებულია კრემიან და ფუნოვან ნამცხვრებზე, ისეთებზე, როგორცაა: კრუსანები, როგოლახი, როზენსი, ტორტი და სხვა კრემიანი ნამცხვრები. ეს ნამცხვრები მთელ მსოფლიოში ძალიან პოპულარულია. ახლო მომავალში ასორტიმენტი უფრო გაიზრდება. ამასთან, საკონდიტრო მიიღებს შეკვეთებს ექსკლუზიურ ნამცხვრებზე.

ნებისმიერი სახეობა არის „ფრეში“, ანუ ახალი, ასევე, კომპანიის კაფეში შეგიძლიათ, დააგემოვნოთ ნამდვილი იტალიური პიცა და ქართული ხაჭაპური, რომელშიც გამოყენებულია ინოვაციური ელემენტები. ასევე გაგონილს — ერთხელ გასინჯვა სჯობს!

ახალი პროდუქტი იყიდება შემდეგ მისამართებზე: ყაზბეგის გამზირი №32, ვაჟა-ფშაველას პროსპ. №64, ასევე თბილისის მაღაზიათა ქსელში. ოფისის ტელ. 39-82-50.

წვიდა ანდრია პირველწოდებულის სამონასტრო კომპლექსის სამკაელო

- ს.ს „გაბრიალავალი ტელეკომი“ 602602
- შპს „ახტალი“ 700818
- შპს „გაბრიალავალი“ 200320
- შპს „ჯეოსელი“ 700305
- შპს „ბილიანი“ 200333

ფოთისა და ხობის ეპარქიის განვითარების ფონდის საბანკო რეკვიზიტები: ს.ს „თი ბი სი ბანკის“ ფოთის ფილიალი ბანკის კოდი 220101937; ა/ა 63636080100001; ს/კ 215141246

თანხის ჩარიცხვა შეგიძლიათ სწრაფი გადახდის აპარატებით იხ. მენიუში: სსპადასსპა — ძველმომხმადებეა — წმ. ანდრია პირველწოდებულის სამონასტრო კომპლექსი.

ინფორმაციისთვის მიმართეთ ფონდის დირექტორს, დეკანოზ თევდორე ბასილიას: ქ. ფოთი, ნ. ნიკოლაძის მოედანი №3, ტელ.: 8(293) 70736, მობ.: (899)936563, e-mail: eparqia-f@mail.ru

მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა
მთავარი რედაქტორის მოადგილეები:
არმაზ სანაბლიძე, გონდო მკინარაშვილი
ტექნიკური რედაქტორი ლევან ზანდუაშვილი
ვებრედაქტორი გოჩა ხაჭაპური
რეალიზაციის მენეჯერი დავით ბუბუაძე, ოფისმენეჯერი თათია ვაშაკიძე,
რეკლამის მენეჯერი ეთერ კასრალიშვილი (899 110 200)
გაზეთის ხელმძღვანელებს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.
მისამართი: თბილისი, ამბროლაურის ქ. №166/5
ტელ.: 38-41-97; e-mail: info@geworld.net